

Kommunfullmäktige

KALLELSE

10 september 2001

Kallelsen med handlingar finns på internet www.gotland.se

Kommunfullmäktige

kallas till sammanträde
i Teatersalongen, Borgen, Visby
måndagen den 10 september 2001 kl 13.00
www.gotland.se

Ärendelista

1. Justeringsledamöter och tid för protokollsjustering
2. Höjning av avgift för läkarbesök
3. Ändring av taxa för upplåtelse av offentlig plats
4. Kommunal borgen för AB GotlandsHem
5. Kvaliteten på offentlig service (*Motion av Christer Engelhardt, s*)
6. Gotland som en attraktiv kommun för pensionärer
(*Motion av Wera Svensson, s*)
7. Marknadsföring av Gotland (*Motion av Nils Ronquist och Rut Smeds, kd*)
8. Betalningsansvar för barnomsorg (*Motion av Rose-Marie Stenbom, s*)
9. Regionala naturparker (*Motion av Lilian Virgin och Per-Åke Ekelöf, s*)
10. Feministiskt självförsvar i gymnasieskolan
(*Motion av Jennie Andersson och Elias Özyurt-Eldenblom, v*)
11. Bättre framkomlighet på Adelsgatan
(*Motion av Barbro Ronsten, c*)
12. Kioskrörelse vid busstationen i Visby
(*Motion av Lena Palmborg-Karlsson, s*)
13. Motioner under beredning

14. **Val av:**
- a) Ny ledamot i byggnadsnämnden (*efter avlidne Folke Hallbåter, c*)
  - b) Ny ersättare i miljö- och hälsoskyddsnämnden
(*efter John Alvarsson m, som avsagt sig uppdraget*)
  - c) Ny ledamot i folkhögskolestyrelsen
  - d) Ny ersättare i styrelsen för AB GotlandsHem
  - e) Ny ledamot i styrelsen för Kulturhuset Borgen Ek. Förening
  - f) Ny ledamot i Gotlands Skarpskytte- och Jägargille
(*c-f avser uppdrag efter avlidne Henning Bogren, c*)
  - g) Ny nämndeman i länsrätten, övriga mål
(*efter Ulf Eriksson, kd, som flyttat från Gotland*)
15. Kommunstyrelsens ordförandes svar på *Gerty Holmstedts (s)* interpellation om omställningsarbetet i Fårösund.
16. Gotlands norra vårdnämnds, Gotlands södra vårdnämnds och Visby vårdnämnds ordförandes svar på *Ulla Hammarhjelm (m)* interpellation om FRIKOM-projektet
17. Kommunstyrelsens ordförandes svar på *Lena Palmborg-Karlssons (s)* interpellation om minskning av antalet deltidstjänster
18. Barn- och utbildningsnämndens ordförandes svar på *Mona Magnussons (s)* interpellation om behovet av barnomsorg i Visby.
19. Frågestund under beteckningen: "*Dialogue on Europe*"
- Regionkommitténs utskott 5 inom EU håller möte på Gotland.
Kl 16.30-17.30 besöker utskottet kommunfullmäktiges sammanträde. En panel, bestående av utskottets ordf Lazaridis, svenska delegationens ordf Roger Kaliff och de tre gotländska representanterna Hans Klintbom, Lena Celion och Ingibjörg Sigurdsdottir, svarar på ledamöternas (på engelska) framställda frågor
20. Sammanträdesplan 2002
21. Ev enkla frågor
22. Ev nya motioner och interpellationer
23. Information:
- a) Information av ledningskontoret om det regionala utvecklingsarbetet
(*direkt efter kaffepausen ca kl 15.30*)
  - b) Verksamhetsberättelse för Länsteatern på Gotland för år 2000

Handlingarna i ärendena finns tillgängliga på Internet www.gotland.se, att hämtas på Ledningskontoret, kansli- och informationsenheten, Klosterplan 2, Visby, eller beställas per telefon 26 93 18

Hela sammanträdet är offentligt

Visby den 1 september 2001
INGER HARLEVI Ordförande

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 2

Höjning av avgift för läkarbesök

Innehåll

- Kommunstyrelsens förslag 2001 08 23, § 222
- Ledningskontoret 2001 07 20
- Hälso- och sjukvårdsnämnden 2001 07 02, § 114 (del av)

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 222

Au § 198

Höjning av avgift för läkarbesök

KS 2001/0400-90

- Hälso- och sjukvårdsnämnden 2001-07-09, § 114
- Ledningskontoret 2001-07-20

Hälso- och sjukvårdsnämnden har föreslagit att, fr.o.m. 1 oktober, avgiften för läkarvård vid lasarettets (d.v.s. även psykiatrins) mottagningar under ordinarie besökstid ska höjas från 200 kr till 250 kr och motsvarande avgift utanför ordinarie mottagningstid från 250 kr till 300 kr. Nämnden beräknar årseffekten till ca 1,5 mnkr. *Arbetsutskottet har tillstyrkt förslaget.*

Yrkande:

- Rose-Marie Stenbom (s) yrkade att förslaget skulle avstyrkas.

Proposition och omröstning:

Ordföranden ställde proposition på frågan om förslaget skulle tillstyrkas eller avstyrkas och förklarade sig anse att kommunstyrelsen beslutat tillstyrka det. Omröstning begärdes och kommunstyrelsen godkände följande proposition. JA för att förslaget ska tillstyrkas. NEJ för att förslaget ska avstyrkas. *8 ledamöter röstade Ja:* Eva Nypelius (c), Lena Celion (m), Eva Gahnström (c), Ove Nyman (m), Bror Lindahl (fp), Sven Larsson (gp), Nils Ronquist (kd) och ordförande Hans Klintbom (c). *7 ledamöter röstade Nej:* Jan Lundgren (s), Bengt Olsson (s), Torgny Lihnell (mp), Majvor Östergren (s), Åke Svensson (s), Rose-Marie Stenbom (s) och Brittis Benzler (v). *Kommunstyrelsen hade således beslutat tillstyrka förslaget.*

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Patientavgiften för läkarvård vid länssjukvårdens mottagningar höjs med 50 kronor fr.o.m. 1 oktober 2001.

Ledningskontoret
Lars Petersson
Dnr KS 2001/0400-90

Kommunstyrelsen

Höjning av patientavgifter i öppen läkarvård

- HSN § 114

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att föreslå kommunfullmäktige att höja patientavgiften med 50 kronor för läkarbesök vid lasarettets och psykiatrins mottagningar (till 250 kronor) och för motsvarande läkarbesök utanför ordinarie mottagningstid (till 300 kronor).

Nämnden bedömer att höjningen innebär en intäktsökning med ca 1.5 mnkr per år. Höjningen föreslås genomföras från 1 oktober 2001 och intäktsökningen för innevarande år beräknas till ca 375 000 kronor.

[Landstingsförbundets sammanställning](#) över sjukvårdshuvudmännens patientavgifter i öppen läkarvård från och med 1 januari 2001 bifogas.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Patientavgiften för läkarvård vid länssjukvårdens mottagningar höjs med 50 kronor fr o m 1 oktober 2001.

Bo Dahllöf
regiondirektör

Patientavgifter i öppen läkarvård år 2001 (kr/besök)

Lt/kn	Avgift hos		Remiss besök hos/för			Hembesöks- tillägg	Recept per tfn	Anmärkning
	Primärvård/ Husläkare	Specialist- läkare	Spec läkare	Lab unders	Röntgen unders			
AB	120	240	120*)	0	0	60	40	*) vid husläkarremiss
C	120	200	60	60	60	80*)	60* *)	*) endast för första pat. **) även. dsk,ssk och bamm.
D	100	200	80	0	0	80	80	
E	100	250	150	0	0	50	50	
F	100	220	80	0	0	80 *)	80**)	*) endast för första pat.Ingen avgif i palliativ vård. **) även EKG per telefon
G	120	250	0/130/ 250	0/80/ 130/250	0/130/250	0	80*)	*) även sjukvårdskonsultation per tfn som ersätter ett besök
H	100	200	0*)	0*)	0*)	50	40	*) I:a remissbesök
K	100	200*)	0/200**)	0/50/100	0/200	30	40	*) 100 kr för besök på gyn o psyk **) I:a remissbesök 0 kr
M	100	200	100	0	0	100	50	
N	120	200	*)	*)	*)	80	80**)	*) I:a remissbesök 0 kr **) även för sjukintyg
O	100	200	60*)	0**)	0	80	0	*) Efter remiss från läkare i PV **) 80 kr för sk mellanliggande provtagningar
S	100	200	200*)	80*)	200*)	80	80	*) Remissbesök samma dag 0 kr
T	100	200	100*)	0	0	50	50**)	*) Läkarbesök hos spec.läkare efter remiss fr allmläkare, 100 kr. Remis från specialist till annan specialist f samma åkomma för att ställa diagn och påbörja behandling, 0 kr. **) all tfnrådgivning av läkare + recept av dsk
U	100	150*)	150**)	0	0	60	60***)	*) Inom geriatrik,psykiatri,barn- med och gyn 100 kr **) I:a remissbesök 60 kr **) även för sjukintyg och lab- unders. i kontrollerande syfte
W	100	200	0*)	0	0	50	50**)	*) I :a remissbesök 100 kr **) även övr läkaråtgärder (remiss + sjukintyg)
X	100	180	180*)	0	0	50	50	*) I:a remissbesök 80 kr
Y	125	250	125	0	0	50	60*)	*) även dsk och barnm.
Z	100	200	100	0	0	50/100*)	60	*) dagtid resp. jourtid.
AC	100	200	200	0	0	0 *)	50	*) hembesök 200 kr (i särskilt boende 0 kr) Besök hos/av pat:er som är psykiskt funktionshindrade är avgiftsfria. Detsamma gäller hembesök som sker på vårdpersonalens initiativ.
BD	125	200	200	0	0	50	60**)	*) I:a remissbesök 0 kr **) Läkare och distr.sköterska
1	140	200	200	0	0	60	100*)	*) även övr läkaråtgärder

*) Inom geriatrik, psykiatri, barnmed. och gyn. är avgiften 100 kr

UTDRAG UR HSN § 114. Ekonomi, uppdrag

- hs 2001/0001 och HSN § 106 samt underlag

Sidan 1(2) HSN § 114
effekt år 2001 2002 ff/år

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut**Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar**

=====

- föreslå kommunfullmäktige att höja patientavgift 375000¹ 1 500 000
med 50 kronor för läkarbesök lasarettets och psykiatrins
mottagningar (till 250 kronor) och för motsvarande läkar-
besök utanför ordinarie mottagningstid (till 300 kronor).

=====

---

¹ Förutsätter att beslut gäller från och med 1 oktober 2001 om höjd avgift för specialist vård höjning från 200 till 250 kronor och höjning på akutmottagningen från 250 till 300 kronor. (Förra året max 5,6 miljoner kronor i intäkt vilket innebär 28 000 betalande besök. En höjning av avgiften ger en intäkt på 7 miljoner på helår (+1,4). Pga fler frikort och lägre besöksfrekvens stannar nog intäktsökningen på 1 miljon. Beräknas kunna ge ca 250 000 kronor år 2001.) Höjning på akutmottagningen från 250 till 300 kronor (Intäkt i fjol 3,6 miljoner innebär 14 400 betalande besök. Detta innebär 4,3 miljoner om besöket istället kostat 300 kronor. Intäktsökning 700 000 kronor, reduceras till 500 000 av samma orsaker som ovan även om frikortsandelen rimligtvis borde vara lägre vid akutbesök än vid bokade besök. Den effekt man skulle kunna få ut ifrån 1 oktober är då 125 000 kronor.)

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 3

Ändring av taxa för upplåtelse av offentlig plats

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 05 22, § 157
- Ledningskontoret 2001 03 28
- Tekniska nämnden 2001 02 26, § 32
- Gällande taxa

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 157

Au § 140

Ändring av taxa för upplåtelse av offentlig plats

KS 2001/0166-31

- Tekniska nämnden 2001 02 26, § 32
- Ledningskontoret 2001 03 28

Tekniska nämnden har föreslagit att taxan för upplåtelse av offentlig plats ska ändras när det gäller markupplåtelse för uteserveringar och skyltvaror utanför egen butik. Förslaget innehåller, förutom en beloppsmässig höjning, den förändringen att det i taxan använda begreppet "per säsong" ersätts med en tidsmässigt definierad period: lördag v.20 t.o.m. v.33. Dessutom föreslås att en ny avgiftsklass ska införas med en veckoavgift för sådana markupplåtelse som sker utanför den specificerade tidsperioden.

Konsult- och servicekontoret har i utlåtande lämnat synpunkter på lagenligheten i taxans utformning och, efter samråd med tekniska förvaltningen, föreslagit att avgiftsskillnaderna mellan olika uteserveringar ska grundas på om de används i rörelser där alkoholservice medgetts eller inte.

Kommunstyrelsens beslut

- Förslaget revideras i enlighet med konsult- och servicekontorets utlåtande.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Det sålunda reviderade förslaget antas att gälla fr.o.m. 1 januari 2002.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Kommunstyrelsen

Ändring av taxa för upplåtelse av offentlig plats

Tekniska nämnden har i beslut 2001-02-26 lämnat förslag till kommunfullmäktige att ändra i avgiftstaxan för upplåtelse av offentlig plats när det gäller markupplåtelse för uteserveringar och skyltvaror utanför egen butik. Förslaget innehåller, förutom en beloppsmässig höjning, den förändringen att det i taxan använda begreppet "per säsong" ersätts med en tidsmässigt definierad period, "lördag v 20 t.o.m. v 33". Dessutom införs en ny avgiftsklass med en veckoavgift för sådana markupplåtelser som sker utanför den sålunda specificerade tidsperioden.

Motivet för förändringen är att försöka skapa en rättvisare taxa så att de näringsidkare som medges tillstånd att utnyttja den offentliga platsen utanför "trafikavstängningsperioden" skall få göra det mot en tillkommande avgift.

Enligt lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m., den s.k. avgiftslagen, kan avgift tas ut "**med belopp som kan anses skäligt med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.**" Sålunda medger lagens lydelse att avgifterna kan bestämmas med bortseende från självkostnadsprincipen och i viss mån också likställighetsprincipen. Avsteget från likställighetsprincipen gör det möjligt att beloppsmässigt differentiera avgiften beroende på vilken verksamhet upplåtelsen avser. Det är dock högst sannolikt att ett sådant avsteg från likställighetsprincipen som innebär att olika nyttjare som befinner sig i exakt samma situation, dvs. ianspråkta mark för samma ändamål, skall erlagga olika avgifter, är kompetensstridigt och därför inte förenligt kommunallagen.

Nämndens förslag innehåller inte några upplysningar om hur man resonerat för att komma fram till de föreslagna avgiftsskillnaderna mellan de olika upplåtelsearterna "Restaurangverandor och serveringar inom fast inhägnad eller motsvarande" respektive "Enklare serveringar (parisermodell)". Förstnämnda avgifter är 75 % högre än sistnämnda. Följden av det framlagda förslaget blir att det endast är uteserveringens utformning som får betydelse för tillämplig avgiftsklass. Eftersom nyttjarnas fördel av att få använda den offentliga platsen måste bedömas som lika stor i de båda fallen då det avser samma typ av verksamhet torde avgiftsättningen utifrån denna aspekt inte kunna sägas vara skälig och därför inte heller lagenlig.

Efter samråd skett med företrädare för tekniska förvaltningen har meddelats att man egentligen avsett göra skillnad mellan sådana uteserveringar som används i rörelser där alkoholservice medgetts och andra som inte har sådana tillstånd.

Vad gäller tekniska förvaltningens möjligheter att styra uteserveringarnas utformning med hänsyn till stadsbilden så föreskriver ordningslagen att detta görs kommunens yttrande till polisen där villkoren för upplåtelsen anges. Polisen måste sedan ta med de kommunala upplåtelsevillkor om det sökta tillståndet beviljas. Regler om detta återfinns i 3 kap. 2 och 15 §§ Ordningslagen.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Tekniska nämndens förslag till förändring i ”Taxa för upplåtelse av offentlig plats inom Gotlands kommun” skall korrigeras vad gäller uteserveringar till att ha följande lydelse:

Uteserveringar med tillståndspliktig alkoholservice enligt Alkohollagen

<u>Avgiftsklass I</u>	<u>Avgiftsklass II</u>
700 kr/m ²	350 kr/m ² avgift uttas för hel tidsperiod från lördag vecka 20 t.o.m. lördag vecka 33
30 kr/ m ²	15 kr/ m ² avgift uttas övrig tid av året och per påbörjad vecka

Uteserveringar utan tillståndspliktig alkoholservice

<u>Avgiftsklass I</u>	<u>Avgiftsklass II</u>
400 kr/m ²	200 kr/m ² avgift uttas för hel tidsperioden från lördag vecka 20 t.o.m. lördag vecka 33
15 kr/ m ²	7,50 kr/ m ² avgift uttas övrig tid av året och per påbörjad vecka

I övrigt antas tekniska nämndens förslag utan ändringar.

LEDNINGSKONTORET

Björn Ericsson
ekonomidirektör

Jan Olsson
kommunjurist

Tekniska förvaltningen
Anita Carlsson

Tekniska nämnden i
Gotlands kommun

Ändring av "Taxa för upplåtelse av offentlig plats inom Gotlands Kommun".

Polismyndigheten utfärdade sommaren 2000, enligt ordningslagen (1993:1617) 89 st tillstånd för uteserveringar och handel med skyltvaror utanför egen butik, som Tekniska förvaltningen upplät gatumark till.

På de platser där uteservering och handel kan ske utan att störa trafiken kan tillstånd ges för en längre period än på de platser där tillstånd endast kan ges under tid då trafikavstängningar görs ex på Adelsgatan.

För att få en rättvisare taxa föreslår tekniska förvaltningen att "Taxan för upplåtelse av offentlig plats inom Gotlands kommun" antagen av kommunfullmäktige 1995-04-24, senast ändrad 1997-04-28 ändras.

De avgifter som redan finns i taxan, höjs och föreslås gälla den period då samtliga tillstånd kan gälla. Därutöver föreslås en avgift per tillkommande vecka.

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska nämnden att föreslå kommunstyrelsen besluta:

Att Ändra "Taxan för upplåtelse av offentlig plats inom Gotlands kommun" antagen av kommunfullmäktige 1995-04-24, senast ändrad 1997-04-28 enligt följande:

Restaurangverandor och serveringar inom fast inhägnad eller motsvarande:

	Klass I	700 kr/m ²	Lördagen v 20 t.o.m. v33
	Klass II	350 kr/m ²	Lördagen v 20 t.o.m. v33
därutöver	Klass I	30 kr/m ² och vecka	
	Klass II	15 kr/m ² och vecka	

Enklare servering (parisermodell):

	Klass I	400 kr/m ²	Lördagen v 20 t.o.m. v33
	Klass II	200 kr/m ²	Lördagen v 20 t.o.m. v33
därutöver	Klass I	15 kr/m ² och vecka	
	Klass II	7,5 kr/m ² och vecka	

Skyltvaror utanför egen butik:

	Klass I	700 kr/m ²	Lördagen v 20 t.o.m. v33
	Klass II	350 kr/m ²	Lördagen v 20 t.o.m. v33
därutöver	Klass I	30 kr/m ²	och vecka
	Klass II	15 kr/m ²	och vecka

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN

Karl-Gustaf Roos
Teknisk direktör

Göran Lindström
Gatu- och markchef

Tekniska nämnden

2001 02 26

Dnr TN 2001/0110 31

TN § 32 Ändring av taxa för upplåtelse av offentlig plats inom Gotlands kommun

Tekniska förvaltningen 2001 02 22, reviderad
Au § 33

Polismyndigheten utfärdade sommaren 2000, enligt ordningslagen (1993:1617) 89 stycken tillstånd för uteserveringar och handel med skyltvaror utanför egen butik, som tekniska förvaltningen upplät mark till.

På de platser där uteservering och handel kan ske utan att störa trafiken kan tillstånd ges för en längre period än på de platser där tillstånd endast kan ges under tid då trafikavstängningar görs exvis på Adelsgatan.

För att få en rättvisare taxa föreslår tekniska förvaltningen att ”Taxan för upplåtelse av offentlig plats inom Gotlands kommun” antagen av kommunfullmäktige 1995 04 24, senast ändrad 1997 04 28 ändras.

De avgifter som redan finns i taxan föreslås gälla den period då samtliga tillstånd kan gälla, därutöver föreslås en avgift per tillkommande vecka.

Tekniska nämndens beslut

Hos kommunstyrelsen föreslås kommunfullmäktige besluta

- Att ändra taxan för upplåtelse av offentlig plats inom Gotlands kommun antagen av kommunfullmäktige 1995 04 24, senast ändrad 1997 04 28 i enlighet med tekniska förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 4

Kommunal borgen för AB GotlandsHem

Innehåll

- Kommunstyrelsens förslag 2001 08 23, § 225
- AB GotlandsHem 2001 04 20
- Ledningskontoret 2001 07 10

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 225

Au § 201

Hemställan om kommunal borgen

KS 2001/0297-04

- Gotlands Hem 2001-04-20
- Ledningskontoret 2001-07-10

AB GotlandsHem har anhållit att beloppsgränsen för kommunal borgen ska höjas från nuvarande 630 mnkr till 750 mnkr. *Ledningskontoret* tillstyrker förslaget och föreslår att beslutanderätten om borgen för lån delegeras till kommunstyrelsens ordförande.

Anm: Gällande delegation avser beslutanderätt inom låneramen. Beslutet om delegation skulle därmed inte behöva förnyas.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Inom en total låneram på 750 mnkr bemyndigas kommunstyrelsen teckna borgen såsom för egen skuld för långfristiga lån som AB GotlandsHem upptar.

Kommunal borgen för AB Gotlandshems lån

AB Gotlandshem har i en skrivelse till kommunstyrelsen hemställt om att beloppsgränsen för kommunal borgen till bolaget utökas från 630 mkr till 750 mkr.

Den nuvarande ramen för kommunal borgen, 630 mkr, beslutades av kommunfullmäktige i juni 1994. Därefter har bolaget gjort stora investeringar i studentbostäder (ca 100 mkr) och avser att inom den närmaste tiden investera ca 40 mkr i bl a äldre bostäder. F n har kommunen ingått borgensåtagande för bolaget med 575 mkr.

Systemet med pantförskrivning av fastigheter har i princip ersatts av kommunal borgen. Kommuninvest, som är stor långivare till AB Gotlandshem, kräver kommunal borgen om krediter skall beviljas. Kommunal borgen medför som regel lägre räntor och mindre administration då säkerhetshantering i form av pantbrev kan undvikas.

Beslut om kommunal borgen för lån fattas av kommunfullmäktige. För att få en smidig hantering av AB Gotlandshems låneärenden föreslås att kommunstyrelsen får bemyndigande av kommunfullmäktige att inom en total ram på 750 mkr bevilja AB Gotlandshem borgen för långfristiga lån. Kommunstyrelsen föreslås vidare att i sin tur bemyndiga kommunstyrelsens ordförande att fatta beslut om borgensåtagande.

Förslag till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige:

1. Inom en total låneram på 750 mkr bemyndigas kommunstyrelsen teckna borgen såsom för egen skuld för långfristiga lån som AB Gotlandshem upptar.

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

1. Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut om bemyndigande får kommunstyrelsens ordförande eller vid förfall för denne förste vice ordföranden i uppdrag att besluta i varje enskilt fall om borgen för lån som AB Gotlandshem upptar inom låneramen 750 mkr.

LEDNINGSKONTORET

Bo Dahllöf
Regiondirektör

Göran Gyllenkrok
Redovisningschef

Kommunal borgen

Härmed hemställer AB GotlandsHem att beloppsgränsen för kommunal borgen utökas till 750 miljoner kronor för bolaget.

Skälen framgår nedan.

Beloppsgränsen 630 miljoner kronor fastställdes juni 1994.

Därefter har AB GotlandsHem investerat ca 100 miljoner kronor i studentbostäder och äldreboende. I närtid ligger ytterligare en investering på ca 40 miljoner kronor för äldreboende i kvarteret Vitkålen.

För att minimera lånekostnaderna och i förlängningen hyressättning har kommunal borgen tecknats för dessa samhällsnyttiga investeringar.

I dags läge uppgår den kommunala borgen till ca 575 miljoner kronor. För att framgångsrikt kunna pressa lånekostnaderna och låta banker och hypotek konkurrera om bolagets upplåning bör beloppsgränsen uppgå till 750 miljoner kronor.

Styrelseprotokoll nr 3/01 (2001-04-19) § 30 samt kommunfullmäktiges sammanträdesprotokoll § 119 (1994-06-13) biläggs.

AB GOTLANDSHEM

Thure Larsson
Ordförande

Carl Eklund
Verkställande direktör

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 5

Kvaliteten på offentlig service (*Motion*)

Innehåll

- Kommunstyrelsens förslag 2001 08 23, § 219
- Motion 2000 11 27
- Ledningskontoret 2001 05 28

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 219

Au § 195

Motion. Kvaliteten på offentlig service

KS 2001/0767-10

- Motion 2000-11-27

- Ledningskontoret 2001-05-28

Christer Engelhardt (s) har i motion föreslagit att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att *dels* utarbeta en strategi för hur de anställda ska kunna sätta kommunmedborgarnas och besökares behov i centrum, *dels* - i samarbete med personalorganisationerna - ge alla anställda serviceutbildning, *dels* utarbeta en "kommunguide" avsedd för alla anställda som innehåller upplysningar om kommunens service och tjänster. *Ledningskontoret* har i utlåtande bl.a. redogjort för det antagna kvalitetsprogrammet och de utbildnings- och utvecklingsinsatser som gjorts inom ramen för det, samt det pågående arbetet med att utveckla Gotlands kommuns hemsida på Internet. Motionen föreslås därmed besvarad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Motionen anses besvarad med ledningskontorets utlåtande.

Ledningskontoret

Ritva Norrby, Lotten von Heijne

Dnr KS 2000 / 0767 - 10

Motion om kvalitet i offentlig service

Christer Engelhardt (s) föreslår i en motion att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag

- att utarbeta en strategi för hur kommunens alla medarbetare ska kunna sätta kommunmedborgares och besökares behov i centrum
- att i samarbete med personalorganisationerna genomföra en serviceutbildning av alla anställda
- att utrusta alla anställda med en enkel kommunguide

Som det redan antyds i motionen har Gotlands kommun, som en av de första kommuner i landet, satsat på att medvetet stödja och utbilda medarbetare i arbetet med att utveckla verksamheternas kvalitet. Två personer har sedan 1994 varit anställda inom kommunen och engagerade i uppdrag med inriktning på organisations- och kvalitetsutveckling. 1994 antog Gotlands kommun kvalitetsutvecklingsprogram som uttrycker kommunens viljeinriktning med avseende på kvalitet och också innehåller stöd- och utbildningsinsatser för medarbetare. Som central del i alla stöd- och utbildningsinsatser diskuteras betydelsen av att känna till brukarens/kundens behov, förväntningar och krav på kommunens olika tjänster. Servicekvalitet är ett naturligt och nödvändigt innehåll i dessa sammanhang. Vad man säger till brukaren/kunden är viktigt, liksom hur man säger något. Vad man gör och hur man gör det spelar en avgörande roll för kundens upplevelse av kvaliteten på kommunens utbud.

Till dags datum har c:a 4500 medarbetare deltagit i olika utbildningsinsatser som syftar till att underlätta utvecklingen av verksamheten till gagn för de som använder kommunens tjänster. Ca 200 medarbetare från olika delar av kommunen har genomgått 10 poäng eller 5 poäng fördjupningsutbildning i kvalitetsutveckling på Kungliga Tekniska Högskolan Gotland. I samband med organisationsförändringar (sammanslagning inom Tekniska förvaltningen och Almedalsbiblioteket) har medarbetarna arbetat med frågor om bemötande och

förhållningssätt gentemot brukaren/kunden. Ledningskontoret avser att fortsätta med dessa stöd- och utbildningsinsatser.

Motionären föreslår också att anställda inom kommunen skall utrustas med en enkel kommunguide, för att kunna vara behjälplig i frågor kring kommunens utbud och service. För närvarande arbetar kommunens Web-grupp med SAND-projektet, gotland.se 2001 under ledning av Håkan Wibom för att ta fram informationsmaterial som kan vara tillgängligt för alla medborgare. Första versionen av arbetet beräknas vara klar under året.

Förslag till beslut

Ledningskontoret föreslår att motionen anses besvarad med hänvisning till ledningskontorets yttrande.

Bo Dahllöf
regiondirektör

Motion till kommunfullmäktige

Älska Gotland

I nordamerikanska staden Phoenix är *gränslös service* nyckelordet. Varje kommunanställd ser sig som en serviceambassadör för kommunen och tar hand om medborgarnas frågor oavsett vilket område frågan gäller. Phoenix serviceattityd har gett staden internationella pris som bäst skötta stad.

De har arbetat målmedvetet för att sätta innevånare och besökare i centrum. Då en kommunanställd blir konfronterad med en innevånares problem ser den kommunanställda till att innevånaren får kontakt med rätt förvaltning. Alla kommunanställda har en broschyr med uppgifter om stadens service att delas till behövande. Kommunledningen har medvetet skolat alla anställda i allmän service, alla anställda får en standardiserad telefonträning i vänligt och professionellt bemötande. Varje år belönas upp till 200 anställda för hög kvalitet i arbetet. Fler än åtta av tio phoenixbor är nöjda med den service som kommunen ger.

Gotlands kommun som är en förhållandevis stor landsortskommun med många anställda, många servicefunktioner, klart geografiskt avgränsad (kommunmedborgare kan i liten utsträckning vända sig till annan offentlig service) måste ha hög kvalitet på sin medborgareservice.

Att Gotland är beroende av besöksnäringen är ytterligare ett argument för ett medvetet höjande av kvaliteten på all service och speciellt den service som handlar om det dagliga mötet mellan anställda och innevånare samt besökare.

Vidare är hög kvalitet på offentlig service ett konkurrensmedel då det gäller inflyttning av personal till de nya arbetstillfällena som etableras på ön.

Speciellt viktigt med en förändrad syn på service är det för de personalgrupper som inte uttalat har till arbetsuppgift att vara "kommunens ansikte utåt". Ingen anställd ska på en förfrågan svara "det vet jag inte" utan i stället svara att "det ska jag ordna".

Under många år har kvalitetsarbetet varit en hörnsten i kommunens arbete och drygt 6000 av de kommunalt anställda omfattas av denna kvalitetsutbildning. Men trots detta gedigna arbete finns det fortfarande en okunskap kring hur detta kan utnyttjas och framförallt vilka resurser som behöver tillföras.

De offentligt anställda på Gotland har en bred kompetens och vilja att möta såväl innevånare som besökare och de behöver därför allt stöd för att kunna fullgöra sitt arbete på bästa sätt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås fullmäktige besluta ge kommunstyrelsen i uppdrag

- Att i samband med kvalitetsarbetet utarbeta en strategi för hur kommunens alla medarbetare alltid ska kunna sätta kommunmedborgares och besökares behov i centrum
- Att i samarbete med personalorganisationerna genomföra en serviceutbildning av alla anställda
- Att utrusta alla anställda med en enkel kommunguide

Gotland 2000-11-27

Christer Engelhardt (s)

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 6

**Gotland som en attraktiv kommun för
pensionärer (*Motion*)**

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 08 23, § 218
- Motion 2001 04 02
- Ledningskontoret 2001 06 08

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 218

Au § 193

Motion. Gotland som attraktiv kommun för pensionärer

KS 2001/0248-10

- Motion 2001-04-23

- Ledningskontoret 2001-06-08

Wera Svensson (s) har i motion begärt att kommunstyrelsen *dels* ska utreda hur Gotland kan "producera både kommunala och privata tjänster för pensionärer", *dels* arbeta för att Gotland blir en attraktiv kommun för pensionärer att flytta till. *Ledningskontoret* föreslår att frågan om en för pensionärer attraktiv kommun utreds.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Motionen bifalls på så sätt att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda frågan om vad som kännetecknar en för pensionärer attraktiv kommun och lämna förslag till åtgärder för att förverkliga det.

*Ledningskontoret
Regionala utvecklingsenheten*

Kommunstyrelsen

Motion om Gotland som attraktiv kommun för pensionärer

I en motion har socialdemokraterna föreslagit att kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta för att Gotland blir en attraktiv kommun för pensionärer att flytta till samt att utreda hur Gotland som region kan producera både kommunala och privata tjänster för pensionärer.

Bedömning

I motionen finns en bakgrundsbild med en beskrivning av hur samhället kan komma att se ut när 40-talisterna går i pension.

Här anges de problem som går att förutse men även de möjligheter som kan finnas – inte minst för det privata näringslivet.

Ledningskontoret anser att ett första steg i motionens anda bör vara att undersöka vad som kännetecknar en för pensionärer attraktiv kommun och på vilket sätt pensionärernas önskemål skiljer sig från övriga gruppers önskemål i samhället. En sådan undersökning skulle t ex kunna genomföras som en studentuppsats vid högskolan.

Undersökningen bör också ge en bild av vad som kan vara en kommunal uppgift och vad som är en fråga för det privata näringslivet.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Motionen bifalles så tillvida att kommunstyrelsen får i uppdrag att tillse att en utredning görs om vad en för pensionärer attraktiv kommun är.

Bo Dahllöf
Regiondirektör

Ulla Åkermark Jansson
Tf Reg. utv.chef

Motion till kommunfullmäktige

Antalet ålderspensionärer kommer att öka kraftigt när fyrtioalisterna går i pension. Det medför en del problem för samhället. Vårdbehovet ökar. Eftersom barnkullarna minskat kommer vi att ha färre på arbetsmarknaden. Pensionsutbetalningarna kan bli en ekonomisk belastning på samhället.

Det kan också finnas något positivt i den här utvecklingen. De pensionärer som är födda på 40-talet kommer att vara friskare än någon tidigare generation. Det ökade vårdbehovet kommer kanske först 20 år efter pensioneringen. Många av dem har en lång aktiv period framför sig.

Dessa pensionärer kommer att vara en köpstark grupp. De flesta har yrkesarbetat och har bra pensioner. De kommer att efterfråga god livskvalitet på äldre dagar. De vill ha bra boende och möjlighet till service. De kommer att vilja delta i samhällslivet på olika sätt.

Gotland kan erbjuda det här. Vi har bra miljö med tillgång till både natur- och kulturupplevelser. Gotland skulle kunna vara ett alternativ för pensionärer som vill som vill lämna storstadsmiljön.

Gotlands kommun borde utreda möjligheterna att dels själv producera tjänster som friska pensionärer är beredda att betala för, dels undersöka näringslivets intresse för att tillhandahålla service som boende, resor, nöjen, hemhjälp o.s.v.

Med hänvisning till ovanstående vill jag att kommunfullmäktige get kommunstyrelsen i uppdrag

Att arbeta för att Gotland blir en attraktiv kommun för pensionärer att flytta till

Att utreda hur Gotland som region kan producera både kommunala och privata tjänster för pensionärer

Visby 2001-04-02
Socialdemokraterna Gotland

Wera Svensson

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 7

Marknadsföring av Gotland (*Motion*)

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 04 26, § 120
- Motion 2000 11 27
- Ledningskontoret 2001 03 21

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 120

Au § 107

Motion. Marknadsföring av Gotland

KS 2000/0763-14

- Motion 2000 11 27

- Ledningskontoret 2001 03 02

Nils Ronquist och Rut Åkerberg (kd) har i motion föreslagit att en marknadsplan ska upprättas av regionala utvecklingsenheten för marknadsföring av Gotland och att Gotland ska marknadsföras under ett varumärke.

Ledningskontoret redogör i utlåtande för den omvärldsanalys som gjorts i samband med försvarsnedläggningen och för att en ny marknadsföringsplan bör göras i anslutning till de förslag och rekommendationer som finns i omvärldsanalysen.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Motionen bifalls såtillvida att kommunstyrelsen (ledningskontoret) får i uppdrag att utarbeta en marknadsföringsplan för Gotland.

*Ledningskontoret
Regionala utvecklingsenheten*

Ulla Åkermark Jansson

Kommunstyrelsen

Motion om marknadsföring av Gotland

I en motion har kristdemokraterna föreslagit att en marknadsplan upprättas av Regionala utvecklingsenheten för marknadsföring av Gotland och att Gotland marknadsförs under ett varumärke.

I den föreslagna marknadsplanen ska finnas en nulägesbeskrivning och förväntade förändringar samt system för värdering av uppnådda resultat.

Bedömning

I samband med försvarsnedläggningen har en omvärldsanalys gjorts av konsultfirman EuroFutures AB.

En ny marknadsföringsplan bör göras i anslutning till de förslag/rekommendationer som finns i omvärldsanalysen.

Förslagen innebär en koncentration av marknadsföringen till de områden som är starka inom region Gotland.

Marknadsgruppen bör delta i arbetet. Marknadsgruppen består av representanter från Gotlands kommun, länsstyrelsen och Almi.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Motionen bifalles såtillvida att kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta en marknadsföringsplan för Gotland.

Claes Kullberg
Tf kommundirektör

Ulla Åkermark Jansson
Tf regional utvecklingschef

Motion

Kristdemokraterna

Gotlands kommunfullmäktige

Enligt förslag till tillväxtavtal föreslås att en ny organisation med övergripande ansvar för marknadsföring av Gotland bildas. Marknadsföringen skall enligt tillväxtförslaget ske under olika "varumärken" som t ex "Det Jämställda Gotland", "Det Ekologiskt Hållbara Gotland", "Mötesplats Gotland" osv. Vi Kristdemokrater på Gotland anser att de olika varumärken som Gotlands skall marknadsföra sig med bara ger marknaden en massa förvirrade signaler dessutom saknar de originalitet. En ny stor organisation med representanter från näringsliv, kommun, myndigheter och föreningar där samtliga har olika synpunkter vad som är viktigt att Gotland marknadsför sig inom är inte heller en bra lösning.

All marknadsföring syftar till ökad försäljning. Vi tror att Gotland skulle marknadsföras på ett mer effektivt sätt om kommunen gjorde en klar målbeskrivning och mot denna målbeskrivning tog fram en marknadsplan. Marknadsplanen bör innehålla en nulägesbeskrivning och förväntade förändringar. All marknadsföring är långsiktig och att man hittar "sitt" segment. Punktinsatser som inte följs upp kostar bara skattemedel.

En noggrann uppföljning är viktig så att Gotlands kommun kan väga de resurser som läggs på marknadsföring mot uppnådda resultat. Vi anser att marknadsföringen på Gotland r en del i Regionala utvecklingsenhetens arbete.

Vi kristdemokrater på Gotland anser det är viktigt att när Gotland marknadsförs så måste hela Gotland marknadsföras under ett gemensamt varumärke och inte under olika slogans som passar för tillfället. Ett förslag till gemensamt varumärke kunde kanske vara att använda vårt medeltida sigill!

Med anledning av ovanstående föreslår kristdemokraterna kommunfullmäktige

Att en marknadsplan upprättas av Regionala utvecklingsenheten för marknadsföring av Gotland och

Att Gotland marknadsförs under ett varumärke.

Visby den 27 november 2000

Nils Ronquist

Rut Åkerberg/(numera Smeds)

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 8

Betalningsansvar för barnomsorg (*Motion*)

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 04 26, § 193
- Motion 2000 01 17
- Konsult- och servicekontoret 2001 04 18
- Barn- och utbildningsnämnden 2001 03 28, § 31

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 193

Au § 169

Motion. Betalningsansvar för barnomsorg

KS 2000/0766-80

- Motion, 2000 11 27
- Barn- och utbildningsnämnden 2001 03 28, § 31
- Konsult- och servicekontoret 2001 04 18

Rose-Marie Stenbom (s) har i motion hemställt att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att ”utreda och anpassa debiteringssystemet så att bl.a. de biologiska föräldrarna blir betalningsansvariga för sina barns barnomsorgskostnader”.

Enligt nuvarande taxekonstruktion gäller följande: Om boföräldern, d.v.s. den förälder som barnet är folkbokfört hos, lever ensam, beräknas barnomsorgskostnaden utifrån dennes inkomst. Om boföräldern blir sambo, beräknas barnomsorgskostnaden utifrån båda dessas inkomster.

Barn- och utbildningsnämnden tillstyrker motionen.

Konsult- och servicekontoret föreslår i utlåtande att motionen ska bifallas.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Motionen bifalls.

Kommunstyrelsen

Motion om betalningsansvar för barnomsorg

I en motion till kommunfullmäktige 2000-11-27 hemställer Rose-Marie Stenbom (s) att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och anpassa kommunens system för debitering av barnomsorgskostnader, så att bl.a. de biologiska föräldrarna blir betalningsansvariga för sina barns barnomsorgskostnader.

Bakgrunden till motionen är att ändrade familjeförhållanden börjar bli mera märkbara och att systemet ifråga om debitering av barnomsorgskostnader inte följt med och anpassats till föräldrars livsförhållanden.

Motionären anför att förädrabalken under senare tid ändrats bl.a. vad avser vårdnad-, boende och umgängesfrågorna. Ändrade familjemodeller börjar bli mera märkbara och allt oftare förekommer ett hälftenboende för barn vars föräldrar inte lever tillsammans. Ändringarna i förädrabalken har i viss mån undanröjt de negativa ekonomiska konsekvenserna av hälftenboende. Däremot har kommunens system för debitering av barnomsorgskostnader inte följt med och anpassats till föräldrarnas livsförhållanden, vilket kan få till konsekvens att nya familjekonstellationer påverkar de biologiska föräldrarnas avgift.

Motionären fastslår att det inte kan ses som tillfredsställande att nya familjekonstellationer påverkar de biologiska föräldrarnas avgift, varför skäl finns att verkställa en översyn av debiteringssystemet.

I remissvar 2001-03-28 beslutar Barn- och utbildningsnämnden att tillstyrka motionen.

Konsult- och servicekontorets förslag till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige:

Motionen tillstyrkes.

KONSULT- OCH SERVICEKONTORET

Göran Gyllenkrok
Redovisningschef

Mikael Lavér
Utredningssekreterare

MOTION

Till kommunfullmäktige i Gotlands kommun

Inom föräldrabalken har den senaste tiden skett förändringar bl a i vårdnad-boende och umgängesfrågorna.

De ändrade familjemodellerna börjar bli mera märkbara. Föräldrar separerar och finner annan levnadspartner som inte sällan har barn från tidigare förhållande.

Allt oftare förekommer idag ett hälftenboende för barn vars föräldrar inte lever tillsammans. Ett hälftenboende innebär att barnet bor lika mycket hos vardera förälder. Genom ändringar i lagen har de negativa ekonomiska konsekvenserna i viss mån undanröjts så att ett hälftenboende blivit mera möjligt utifrån de ekonomiska aspekterna.

Systemet ifråga om debitering av barnomsorgskostnader har emellertid inte i samma takt följt med och anpassats till föräldrars livsförhållanden.

Så länge boföräldern, d v s den förälder som barnet är folkbokfört hos, lever ensam beräknas barnomsorgskostnaden i förhållande till dennes inkomst med ett påslag av gällande underhållsstöd.

När boföräldern blir sambo blir båda dessas inkomster underlag för en omräknad barnomsorgsavgift. Konsekvensen kan bli orimlig eftersom det vid ett hälftenboende är brukligt att föräldrarna delar på barnomsorgskostnaden. Det kan inte ses som tillfredsställande att nya familjekostellationer påverkar de biologiska föräldrarnas avgift.

Nuvarande taxekonstruktion har gällt en längre tid och det finns säkerligen skäl även utifrån andra aspekter att verkställa en översyn av denna.

Med hänvisning till ovanstående hemställes att kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och anpassa debiteringssystemet så att bl a de biologiska föräldrarna blir betalningsansvariga för sina barns barnomsorgskostnader.

Visby den 27 november 2000

Rose-Marie Stenbom
Fullmäktigeledamot (s)

2001-03-28

BUN § 31

Betalningsansvar för barnomsorgsavgifter, remiss

Dnr 2001/162-88

Fullmäktigeledamoten Rose-Marie Stenbom har i en motion bl a anført att Föräldrabalken under senare tid ändrats bl a vad avser vårdnad-, boende- och umgängesfrågorna. Genom ändringarna har vissa negativa konsekvenser undanröjts, men kommunens system för debitering av barnomsorgskostnader har enligt motionären inte följt med och anpassats till föräldrarnas livsförhållanden, vilket kan få till konsekvens att nya familjekonstellationer påverkar de biologiska föräldrarnas avgift.

Rose-Marie Stenbom yrkar i motionen att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och anpassa debiteringssystemet så att bl a de biologiska föräldrarna blir betalningsansvariga för sina barns barnomsorgskostnader.

Kommunstyrelsen har berett barn- och utbildningsnämnden i Gotlands kommun möjlighet att yttra sig över motionen. Yttrande skall vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2001-04-01.

Barn- och utbildningsnämndens beslut

BUN tillstyrker motionen

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 9

Regionala naturparker (*Motion*)

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 04 26, § 121
- Motion 2000 11 27
- Ledningskontoret 2001 03 08
- Hushållningssällskapet 2000 06 11

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 121

Au § 108

Motion. Regionala naturparker

KS 2000/0764-43

- Motion 2000 11 27

- Ledningskontoret 2001 03 08

Lilian Virgin och Per-Åke Ekelöf (s) har i motion föreslagit att en plan för inrättande av regionala naturparker ska upprättas och att kommunstyrelsen tillsammans med redan etablerade krafter ska ta initiativ till och underlätta för bildande av sådana naturparker.

Ledningskontoret redogör i utlåtande för hur kommunen tidigare medfinansierat projekt för utredning av regionala naturparker på Gotland.

Ledningskontoret framför bl.a. att regionala naturparker inte primärt är en kommunal fråga, men att konceptet borde kunna utvecklas som projekt under Leader+programmet.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Med hänvisning till ledningskontorets utlåtande, där möjligheterna inom Leader+programmet nämns, anses motionen besvarad.

*Ledningskontoret
Regionala utvecklingsenheten*

Ulla Åkermark Jansson

Kommunstyrelsen

Motion – Regionala naturparker.

Bakgrund

Lilian Virgin /s/ och Per-Åke Ekelöf /s/ har inlämnat en motion som gäller Regionala naturparker. Motionärerna föreslår att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att upprätta en plan för inrättande av regionala naturparker på Gotland samt att tillsammans med redan etablerade krafter ta initiativ och underlätta för att det bildas regionala naturparker på Gotland.

Överväganden

[Gotlands läns hushållningssällskap](#) har för en förstudie i ett Mål 5b-projekt från kommunen medfinansierats med 168 000 kr under år 1999 /Dnr 99/0912-14/. Förstudien bifogas.

Gotlands läns hushållningssällskap återkom år 2000 och sökte ytterligare 60 000 kr för fortsatt utredning av Regionala naturparker på Gotland. Denna ansökan avslogs i delegationsbeslut vid Regionala utvecklingsenheten med hänvisning till att projektmedel beviljades till projekt utifrån angelägenhetsgrad och utifrån de medel som stod till förfogande./Dnr KS2000/0688-14/

Intresse finns inom olika geografiska delar av Gotland att arbeta för ett eller flera regionala naturparker på Gotland.

Ledningskontoret finner att Regionala naturparker ej primärt är en kommunal fråga utan ett koncept som på Gotland borde utvecklas som projekt under Leader+programmet av de intressenter som finns för Regionala naturparker på Gotland.

Förslag till beslut

Med hänvisning till ovanstående föreslår ledningskontoret att kommunstyrelsen avslår motionen.

Claes Kullberg
Tf kommundirektör

Ulla Åkermark Jansson
Tf reg. utvecklingschef

GOTLANDS LÄNS HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAP

2000-06-20

Förstudie REGIONALA NATURPARKER

Slutrapport

Regionala Naturparker förekommer i stort antal i många europeiska länder. Ofta täcker parkerna stora arealer och omfattar därigenom inte bara skog och jordbruksmark utan även tätorter.

Regionkommittén inom EU har i ett yttrande till EU-kommissionen i mars 1997 framhållit de Regionala Naturparkerna som en bra modell för en ekologisk och ekonomisk hållbar utveckling av områden som innehåller höga natur- och kulturvärden.

Förstudien syftar till att studera Regionala Naturparker och se om modellen kan vara av intresse för delar av Gotland och om den passar in i ett svenskt system. Regionala Naturparker finns inte i Sverige.

Gotlands läns Hushållningssällskap har varit huvudman för studien. Den har finansierats med regionala utvecklingsmedel från Gotlands kommun och Mål 5b. Utredare: agr.lic. Iris Ronqvist.

Förstudie- REGIONALA NATURPARKER.

Projektets Bakgrund.

Regionala Naturparker (RN) finns i en del länder inom den Europeiska Gemenskapen. I Tyskland och Frankrike är de särskilt talrika. Naturparker är väl avgränsade områden av skiftande storlek och berör ofta flera kommuner. De finns markerade på flertalet kartor, t.ex på bilkartor.

Syftet med parkerna är att bevara de höga natur- och kulturvärden som finns inom vissa landsbygdsområden. RN är nationella verksamheter eller modeller, men Regionkommittén inom EU har i ett yttrande till kommissionen lyft fram dem som en bra modell för att skydda och samtidigt utveckla värdefulla natur- och kulturområden. Regionkommittén begär i sitt yttrande att kommissionen skall ta till sig modellen och stödja en vidareutveckling av den och underlätta bildandet av nätverk mellan parkerna.

Naturparksidén är intressant för Gotland ur flera aspekter. Här finns bland annat stora natur- och kulturvärden som hotas av förbuskning som en följd av omstruktureringen inom jordbruket och en minskande och åldrande befolkning på landsbygden. Ett flertal gånger har denna problematik lyfts fram av ortsbefolkningen och diskuterats, t.ex inom sockenutvecklingsgrupper, hushållningsgillen och LRF-avdelningar.

Hushållningssällskapet har tagit på sig uppgiften att vara ansvarig för denna förstudie som syftar till att studera innehållet i modellen RN för att se om den kan vara av intresse för delar av Gotland och om den passar in i ett svenskt system. Förstudien är tänkt att projiceras på ett gotländskt område med Östergarnslandet och näraliggande socknar som exempel.

RN finns inte i Sverige, men på nationell nivå finns intresse för modellen och man har lovat bidra med kompetens. Införandet av RN på Gotland torde kräva att systemet med RN blir accepterat på nationell nivå.

REGIONALA NATURPARKER

Förekomst

Regionala Naturparker finns i ett flertal länder inom EU. De är särskilt talrika inom Tyskland och Frankrike där de förekommit under mer än 30 år. Förstudien har därför koncentrerats på att i första hand inhämta information från dessa länder.

I *Tyskland* bildades den första parken 1957 och nu finns 85 parker (bil.1). De upptar en areal på c:a 20% av Tysklands yta. 1963 bildades ett Riksförbund. Efter Tysklands återförening 1989 bildades RN i de nya delstaterna. Det arbetet satte även igång en diskussion kring naturparkernas roll och för några år sedan bildades "Bundesarbeitskreis der Naturparke", en statlig kommitté som sammanställt tyska naturparker "Aufgaben und Ziele" (uppgifter och mål).

I *Frankrike* organiserades först ett Riksförbund. Det skedde 1967 på regeringens initiativ. Den första parken bildades 1968 och nu finns 38 parker (bil 2). De omfattar c:a 6 milj. ha (drygt 10% av landets yta) och 2,7 milj. invånare. Den ytmässigt minsta är 7 500 ha och har 86 500 invånare. Den största är 395 000 ha och har 91 200 invånare. Riksförbundet är välutvecklat och har kompetens inom de flesta relevanta ämnesområden.

I *Österrike* finns 29 RN som tillsammans omfattar 150 000 ha. Ytterligare 7 är under bildande. Ett Riksförbund bildades 1995. Det finns RN även i *Belgien*, *Luxemburg* och *Nederländerna*. I *England* finns motsvarigheten till RN men de benämns på annat sätt och är inte så vanliga. Samma förhållande råder i *Spanien*.

Parkerna behöver inte följa de administrativa gränserna. Det är i första hand landskapet och naturen som avgör gränsdragningen. Det finns således RN som är uppbyggda över nationsgränserna t.ex i samarbete mellan Tyskland-Belgien, Tyskland-Frankrike, Frankrike-Belgien. Både Tyskland och Frankrike medverkar i projekt för utveckling av RN i bl.a. östra Europa. Frankrike har samarbete med Slovenien och Ryssland och Tyskland med Tcheckien.

Syfte

Den övergripande målsättningen för RN är att skydda det nationella kulturarvet inom ömtåliga landsbygdsområden genom ett lämpligt nyttjande av naturen och landskapet. Områden med höga natur- och kulturvärden skall bevaras och skyddas men ändå utvecklas. De hot som dylika områden kan behöva skyddas från varierar från fall till fall. För åtskilliga RN innebär det att motverka igenväxning och avfolkning och konsekvensen av att traditionella verksamheter upphör. Andra RN har bildats för att förhindra förslitning eller överutnyttjande av naturresurser orsakade av exempelvis vissa natursporter, dåligt integrerade anläggningar, miljöpåverkan från jordbruk och industri.

Syftet med RN är således att se till att områdets ekonomiska utveckling bygger på ett bevarande och naturmässigt, kulturellt och socialt acceptabelt utnyttjande av områdets traditionella värden.

Regionkommittén inom EU framhåller i sitt yttrande: Hållbar utveckling är idag en prioriterad fråga inom Europeiska Unionen i enlighet med Rio-konferensen. Denna hållbara utveckling skall förverkligas undan för undan, i enlighet med åtagandena i Agenda 21. De Regionala Naturparkerna kan tjäna som exempel för landsbygden och tjäna som spjutspetsar vid genomförandet av denna nya politik inom de mest sårbara områdena sett ur ett landsbygds-perspektiv.

Uppbyggnad och organisation

En RN skapas med utgångspunkt från områdets förutsättningar. En projektplan upprättas för hur man uthålligt skall klara skydd och underhåll av området på ett ekonomiskt och socialt acceptabelt sätt. Riksförbunden ger anvisningar och råd om vad en plan skall innehålla och hur den skall arbetas fram.

När planen har tagits fram undertecknas ett avtal mellan alla parter. Parterna är lokalbefolkningen genom sina organisationer och föreningar, kommuner, landsting och staten. Planen har ett 10-årsperspektiv men revideras ungefär vart annat år. Det är först efter undertecknandet och ett godkännande genom riksförbundet som man kan begära att få rätten att betecknas RN.

Regionkommittén har i sitt yttrande lämnat synpunkter på vad som bör beaktas och skriver bland annat om *En politik för landskapet, Utvecklingen av den gemensamma jordbrukspolitiken, Uppvärdering av lokala produkter genom märkning, Naturturismens utveckling, Sysselsättningen.*

Nästa steg är att bilda en ledningsgrupp, som ansvarar för projektplanens genomförande. Ledamöterna i ledningsgruppen utgörs av representanter från området, berörda kommuner, regionala organ och övriga, som undertecknat planen.

En RN utgörs således av en samling kommuner vars invånare med stöd från region och departement skapar en gemensam framtid genom att utveckla ett projekt för ett visst avgränsat område under en 10-årsperiod. RN skall ha en pådrivande uppgift och en samlande roll och bidra till att det skapas ett sammanhang mellan politiska strategier och åtgärder inom området. RN har ingen fastställd juridisk status.

Ledningsgruppen skall samarbeta med olika aktörer inom området och knyta till sig fackkunskap som kan bidra med teknisk kompetens. För det dagliga arbetet och till stöd åt ledningsgruppen inrättas ett kansli. Storleken på kansliet varierar mycket.

Finansiering

I *Frankrike* erhåller Riksförbundet ett bidrag från staten för den övergripande verksamheten såsom planering och administration. Under ett uppbyggnadsskede kan en blivande RN få del av Riksförbundets bidrag från staten, men det finns inget generellt statligt bidrag till varje RN. Kommunala och regionala medel finansierar större delen av den löpande verksamheten, men många parker har även ett mindre direktanslag från staten. För de olika specifika insatserna som man genomför söker man anslag från gängse nationellt eller regionalt håll och från EUs program.

Genom information och andra insatser försöker man stimulera befolkningen att ta del av EU-stöden. De europeiska jordbruks- och miljöstöden har under 90-talet varit till god hjälp. Man har lyft fram problematiken att kunna hålla tillräckligt med betesdjur för landskapsvården samtidigt som det råder produktionsbegränsningar. Riksförbundet har framfört förslaget att man på prov skall kunna ge "speciella rättigheter att producera" i RN och EUs Regionkommitté har framfört dessa tankar i sitt yttrande och understödjer förslaget.

I *Tyskland* är parkernas ekonomiska resurser olika beroende på varje delstats beslut. RNs budgetsituation har försämrats allt eftersom flera uppgifter tillkommit. Det finns en tendens till att allt fler uppgifter läggs på parkerna. Finansieringen från staten och EUs strukturfonder behöver förbättras anser man. Från Riksförbundets sida skall man också verka för att storstäder skall bidra till verksamheten. Parkerna är viktiga rekreationsytor för närliggande storstäder.

Sammanfattningsvis tycks inom alla länder gälla att parkerna driver sin basverksamhet främst med stöd av regionala och kommunala medel. Olika myndigheter motiveras bland annat i samband med planarbetet att styra sina medel till regionen. Planen för en RN blir en garant för att medlen används på ett väl förankrat sätt, som även erbjuder bra möjlighet till samordning och uppföljning. Samordningen ökar effekten av insatserna och RN överensstämmer på sätt med målsättningen med det svenska tillväxtavtalet

Genom information och rådgivning stimulerar man också olika grupper att söka stöd inom EUs program. För vissa insatser har flera parker fått stöd av EU, exempelvis från miljöprogrammet *Life* och LEADER II.

Erfarenheter från en studieresa

I december genomfördes en 3-dagars studieresa till den tyska Naturparken *Saar-Hunsrück* och den franska *Lorraine* för att få en bild av verksamheten på lokal nivå och försöka få en del frågor besvarade som kommit fram under arbetets gång. En kort beskrivning av Naturparkerna och besöksobjekten lämnas i bilaga 3. Där anges även adresser till parkernas hemsidor.

Vi kan konstatera att helt generellt råder samma regelverk inom Naturparken som utanför. Man har således inte strängare miljölagar och eventuella miljöersättningar är inte högre för att man är Naturpark. Extra ekonomisk ersättning kan betalas efter överenskommelse vid särskilda åtaganden. Så här var förhållandet i de RN som vi besökte, men ett allmängiltigt uttalande kan inte göras. Utformningen av miljöprogrammen varierar nämligen stort mellan olika EU-länder och i Tyskland är många program regionaliserade och utformas på delstatsnivå. Även i Frankrike finns en viss regionalisering och där kan man dessutom ha lokala program, utformade för små områden som anses betydelsefulla ur miljösynpunkt. Ur miljösynpunkt har effekten blivit ett ökat och mer målmedvetet och samordnat miljöarbete. Andra insatser har också kunnat samordnas på ett bättre sätt. För befolkningen har det främst inneburit att man fått möjlighet att delta i utvecklingsprojekt. Utan RN hade det varit svårt att åstadkomma den samling som behövs för att driva projekt i den småskaliga form som det ofta handlar om.

I Riksförbundens anvisningar och råd poängteras vikten av lokalt deltagande när en RN skall bildas. I de besökta parkerna hade lokalbefolkningen inte varit aktiv i planeringen om man ser till varje enskild individ. Om man däremot beaktar att beslut tas på kommunnivå och att kommunerna är små, så kan det lokala deltagandet ändå ha varit ganska bra. Befolkningsmässigt motsvaras kommunnivån i Lorraine av sockennivån på Gotland. För den som har velat engagera sig, så har det nog funnits möjligheter inom räckhåll. Det är drygt 30 år sedan de första parkerna bildades och betydelsen av det lokala deltagandet har blivit allt klarare under årens lopp. Att delta i planeringen kan även innebära att ibland tvingas ta ställning och göra prioriteringar i frågor som berör närboende, vilket inte alltid är så lätt. Det kan sägas vara närhetsprincipens dilemma. Allt deltagande är frivilligt och man skall inte räkna med att alla vill engagera sig eller anser sig berörd av verksamheten.

Gotländska och nationella aspekter.

Förstudien har sin utgångspunkt i jord- och skogsbruket, eftersom det är den näring som i störst utsträckning har danats och även kommer att påverka det landskap, som RN är avsett att bevara och utveckla. Det är också inom jordbruksfondens ram som EU och staten främst anvisar medel för att främja ett öppet och rikt kulturlandskap samt en extensiv och småskalig produktion. Inom stora delar av Gotlands ytterområde är lönsamheten inom lantbruket svag på grund av grunda jordar och en småskalig struktur, som inte kan ställas om till nutida krav på rationalitet.

RN berör emellertid inte enbart lantbrukare/markägare, utan alla som är verksamma inom området kan beröras på ett eller annat sätt. Det handlar inte bara om dålig lönsamhet i jordbruket utan även om försämrade sociala situationer genom att affärer och all annan service läggs ned och att det blir svårare att hitta jobb.

Men dessa områden är också landskap som innehåller ovanligt många skyddsvärda natur- och kulturmiljöer och är väl kvalificerade att utgöra RN. Följande faktorer är viktiga för ett fortsatt arbete med RN-modellen på Gotland:

1. Omfattningen av betesdriften på Gotland är inte tillräcklig för att hålla landskapet öppet och på Gotland har utnyttjandet av miljöstödet för skötsel av värdefulla natur- och kulturmiljöer varit påfallande lågt. Den höga kvalgränsen för stödet på Gotland och Öland har naturligtvis påverkat utnyttjandegraden men det finns säkert andra flaskhalsar. Även den genomsnittliga ersättningen per deltagande företag är låg. Öland uppvisar en helt annan bild.

Att i tillräcklig omfattning kunna bevara och skydda de olika miljöerna är grunden för den turism som områdena gärna vill ha och behöver värna om. I framtiden, när EU omfattar flera länder, kommer konkurrensen om olika medel att hårdna väsentligt och att kunna uppvisa ett åtgärdsprogram blir säkerligen en förutsättning för att överhuvudtaget få del av viktiga resurser. En tendens till sådana krav finns redan för den kommande perioden. Ett program upprättat inom RN kan troligen fylla en sådan funktion.

2. I Sverige finns allemansrätten vilket innebär att utomstående arrangörer har stora möjligheter att utnyttja attraktiva områden för olika former av turistiska aktiviteter. RNs syfte är att de boende själva skall utveckla en turism som är skonsam för både miljön och människorna samtidigt som den skapar sysselsättning på orten.

De nuvarande RN genomför fortlöpande åtgärder som syftar till att förbättra fritidsaktiviteterna samtidigt som man skyddar natur- och kulturarvet. Efterfrågan på miljöhänsyn inom turistbranschen ökar och många kunder ställer krav på miljöplaner m.m. Det franska Riksförbundet för RN tecknade 1992 ett samarbetsavtal med WWF i syfte att utvidga nätverket "Panda-stugor" (enkel inkvartering på landsbygden). Av ägarna till dessa inkvarteringar kräver man dels särskild miljöhänsyn dels en aktiv information till hyresgästerna. Varje park ordnar utbildning för stugägarna och även för andra företagare i området.

3. Arbetsformen är intressant därför att den stärker de små hel- eller deltidsföretagens möjligheter att utvecklas genom samverkan och erfarenhetsutbyte. Ett flertal studier verifierar att just samspelet i en bygd spelar stor roll för utvecklingen. Det är ofta med de närstående, där man känner trygghet, som man diskuterar och prövar sina idéer och det är de som kan stödja på olika sätt i ett uppbyggnadsskede. Att vara en park stärker den viktiga samhörighetskänslan och dialogen. Förutom att RN stärker samarbetet på orten så kan man utveckla samarbete med liknande regioner ute i Europa. Det är viktigt att även landsbygden deltar i europeiskt utbyte.

4. Det finns stora förutsättningar till samverkan med Högskolan på Gotland till ömsesidig nytta och glädje. Där finns utbildningsprogram inom både kultur och natur och där pågår projektarbeten som kan skapa förtämliga aktiviteter som passar i RN. Som exempel kan nämnas verksamheten Vikingahamnen i Fröjel, som syftar till att kombinera urgrävningar med sockenutveckling. Lövsta landsbygdsgymnasium och gård och Hemse Folkhögskola utgör också viktiga resurser i utvecklingen av en RN.

5. De områden på Gotland som i första hand kan bli aktuella att ingå i en RN berörs redan idag av olika restriktioner för skydd av mycket höga natur- och kulturvärden. Det vore bra om dessa skyddade värden kunde användas som en resurs för bygdens utveckling.

De olika projekt som finns i dessa områden idag och som initieras av olika myndigheter skulle kunna samordnas på ett bättre sätt. Det skulle vara till gagn både för projekten, initiativtagarna och Ortsbefolkningen. Studien har visat på att man har en förvånansvärt låg kunskap om varandras aktiviteter.

6. Att vara en RN har ett icke obetydligt marknadsföringsvärde ute i Europa där den är ett känt begrepp. Det ger en möjlighet att skapa en samlad förpackning för marknadsföring av många små produkter och det skulle kunna bli landsbygdens motsvarighet till Världsarvet och Hansestaden Visby.

För att bilda en RN på Gotlands krävs, som sagts tidigare, att åtgärden även accepteras av staten på nationell nivå. När frågan togs upp med centrala myndigheter och organisationer i samband med förstudiens utformning mottogs den positivt, men RN var då ett ganska okänt begrepp varför man ville avvakta mer information. Under förstudiens gång har fortlöpande kontakter hållits med LRFs Riksförbund och Jordbruksdepartementet/Jordbruksverket som är positiva till att arbetet med RN går vidare och i anvisningarna till Landsbygdsutvecklingsprogrammet (LBU) i Sverige finns nu begreppet regionala naturparker infört.

Även Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet är mycket intresserade av arbetet. Inom Naturvårdsverket och Miljödepartementet är frågan om hur man i framtiden skall klara av att hålla landskapet öppet mycket aktuell. Man ser med stor oro på förändringarna inom jord- och skogsbruket. Samtidigt gör människor ute i bygderna allt oftare motstånd mot reservatsbildningar och vill själva kunna få fortsätta att ta ansvar för vården och ha markerna som en resurs för områdets utveckling.

I anslutning till RN finns det anledning att peka på det arbete som pågår inom The Congress of Local and Regional Authorities of Europe, där Sveriges kommuner och landsting ingår. 1998 antog ovannämnda Kongress "Recommendation 40 on the draft European Landscape Convention". Det är ett förslag som syftar till att medlemsländerna skall höja medvetandet om landskapsvård, öka insatserna för bevarandet av landskapet i samverkan med befolkningen och den ekonomiska utvecklingen. Sverige är ett av de länder som medverkat i utarbetandet av förslaget.

Kongressens medlemmar skall se till att landskapsskydd, skötsel och planering kommer tillstånd genom nationella åtgärder. Den antagna konventionen innehåller även ett förslag på att upprätta "Lista över landskap av europeisk betydelse". Listan skall vara oberoende av och ett komplement till UNESCOs världsarvslista. Nu är nästa steg är att länderna skall ratificera rekommendationen och genomföra förslaget.

Fortsatt arbete.

Under förstudien har informationsmöten ordnats på Östergarnlandet och en preliminär rapport har sänts ut till organisationer och myndigheter för att inhämta synpunkter. Från Östergarnlandet har uttalats att man vill att arbetet med Regional Naturpark skall gå vidare och projektgruppen har fått uppdraget att gå vidare. En referensgrupp skall bildas i området.

De skriftliga och muntliga synpunkter som förts fram från organisationer och myndigheter stödjer ett fortsatt arbete med RN.

Återkommande synpunkter har varit att benämningen Regional Naturpark kan vara vilseledande och föra tankarna till enbart natur och bevarande. RN innehåller ju så mycket annat och framför allt talas det om utveckling av området på ett hållbart sätt. Projektgruppen instämmer i att RN kan vara vilseledande, men vill inte i dagsläget ta ställning till om en annan benämning bör införas. Ur marknadsföringssynpunkt i Europa finns det fördelar med att ha kvar den etablerade benämningen.

En annan fråga som kommit fram är om RN skall tänkas omfatta hela Gotland eller vissa delar. Erfarenheterna från studieresan understryker att man bör arbeta i mindre områden med

likartade problem och möjligheter eftersom det skapar bäst gemenskap. Problemet med små områden är att man kan bli för liten för marknadsföring och för att skapa tillräckliga volymer för att agera på marknaden. Det senare kan motverkas om flera mindre samverkar.

Östergarnslandet med angränsade socknar bedöms vara ett lagom stort område och av lämplig karaktär. Det är en bygd med stor biologisk mångfald och kulturvärden beroende bland annat på den stora andelen betesmark och annan mark (bil. 4). Där finns redan ganska stora arealer som på olika sätt redan är utpekade som särskilt skyddsvärda. Med den sviktande lönsamheten och konkurrensförmågan inom jordbruket hotas landskapsbilden och den biologiska mångfalden.

Flera liknande områden finns på Gotland och framför allt Sudret har följt förstudien och har framfört intresse för att delta i ett fortsatt arbete.

Under 1980-talet startade Gotlands kommun utvecklingsprojekt på Gotland som riktade sig till just sådana utsatta områden, som skulle kunna vara lämpliga att bilda RN. Projekten var:

Suderprojektet	aug 1981- juni 1982
Norrprojektet	nov 1983- nov 1985
Östergarnsprojektet	maj 1986- maj 1987
Ljugarnsprojektet	" "

I förstudien har vi tittat tillbaka på Östergarns- och Ljugarnsprojektet och funnit att det kan vara bra att bygga vidare på det arbetet och på andra lokala grupper, exempelvis sockenutvecklingsgrupper, arbete och utnyttja befintliga strukturer.

Med Östergarnslandet och vissa andra intresserade områden som utgångspunkt kan man arbeta vidare med innehållet och den geografiska omfattningen av en eventuell Regional Naturpark på Gotland.

Arbetsmodellen i sig är så intressant och lovande att den förtjänar att bli prövad, vilket kommer att ske med stöd av kommande strukturfondsprogram (idéskiss bil 5). Flera av de åtgärder, som ingår i regeringens förslag till kommissionen om hur Sverige vill använda medlen för landsbygdsutveckling, har en sådan inriktning att de kan utnyttjas och de befrämjar en sådan inriktning. Begreppet regional naturpark finns numera omnämnt i de svenska anvisningarna för genomförandet av Landsbygdsutvecklingsprogrammet(LBU). Även i programmet Mål 2 Öarna planeras insatser för Livsmiljö och i Mål 3 finns stöd att söka för projekt inom kompetensutveckling och nätverk.

Iris Ronqvist
Utredare

Projektgruppen för förstudien består av: Hilding Norrby, Hushållningssällskapet ordf., Björn Eriksson, Gammelgarn, Gunnar Bendelin, Östergarn och Lars Olsson, Ala är representanter för Lokala LRF-avdelningar och HS-gille. Iris Ronqvist, projektledare/utredare

Bilaga 3

Studieresa till de Regionala Naturparkerna Saar- Hunsrück, Tyskland och Lorraine, Frankrike

Naturparken *Saar-Hunsrück* bildades 1980 och omfattar en areal på 194 000 ha. Den vidsträckta och natursköna parken har ett varierande landskap; från bördiga floddalar till skogsbeklädda bergsryggar. Den täcker delar av de båda delstaterna Saarland och Rheinland-Pfalz och är administrativt sett två parker i samverkan.

Huvudtemat för parken är att kunna bevara sysselsättningen i området. Jordbruket är småskaligt och har svårt att omstrukturera sig till nya tiders krav på rationell drift. Tyngdpunkten läggs på att bevara det vackra landskapet och utveckla natur- och kulturturismen såsom fotvandring, cykelturer, vattensport, museer, historiska minnesmärken och gamla hantverk. Detta skall kryddas med matupplevelser under devisen "landskapet skall smaka".

Programmet för vårt besök upptog tre huvudpunkter: 1. Besök i ett informationscentrum, 2. Möte med LEADERII- ansvarig vid det saarländska Ekologi-Centret, 3. Möte med en lantbrukskonsult som leder ett förändringsarbete som kan leda till en viss omstrukturering av parken.

Vid det informationscentrum som vi besökte hade man satsat på ett nytt Naturpark-Hus som dels skall innehålla informativa utställningar om natur och kultur, dels har en iordningställd multi-mediaminformation över parkens sevärdheter. I Naturparks-Huset finns även en liten butik för försäljning av produkter från Naturparken. De småskaligt producerade livsmedlen har till en början sålts i området, men nu arbetar man på att vidga marknadsområdet och har infört en gemensam produktsymbol. Marknadsinsatserna riktas mot staden Saarbrücken där man hoppas att så småningom kunna öppna en liten egen butik.

Inom Naturparken finns ett Ekologiskt centrum som på sitt program har Ekologisk livsmedelsproduktion, Utnyttjande av förnyelsebara energi- och råvarukällor, Information till barn och ungdom om naturen och kretslopp. Från Centret drivs ett LEADER II-program som innehåller projekt till stöd för ovanstående verksamheter.

Saar-Hunsrück är en vidsträckt och varierande Naturpark, vilket föranleder en omprövning av parkens utformning. Det folkliga engagemanget har inte blivit så stort som man hoppats på, vilket kan bero på att de enskilda människorna och företagen i vissa områden inte känts sig berörda av de olika aktiviteterna. Man har nu satt igång ett projekt som innebär att man arbetar inom ett mindre och mer homogent område. Hittills tyder erfarenheterna från projektet på att man skapar större engagemang och deltagande om man arbetar inom mindre områden eftersom man då kan koncentrera arbetet på färre men väsentliga och gemensamma problem. Resultatet av projektet kan leda till att det bildas en ny Naturpark, en tre-länderpark i gränsområdet Tyskland-Luxemburg-Belgien, som bildar ett område med mycket tydliga gemensamma intressen och problem. Delar av Saar-Hunsrück kommer då att gå in i den nya parken.

www.naturpark.org/NATURPARKSAARHUNSRUECK.htm

Naturparken *Lorraine* bildades 1974 och omfattar nu 208 000 ha med 61 000 invånare. Landskapet växlar mellan högplataer och slätter. Landskapet är vattenrikt på grund av de floder som rinner igenom området och de dammar som bildades redan under medeltiden då man dränerade området för att odla marken. Inom parken bedrivs ett rationellt jordbruk. Parken bildades ursprungligen för att skydda värdefulla natur- och kulturmiljöer som hotades av jordbrukets krav på effektivitet och industrins och infrastrukturens expansion. Här finns naturmiljöer av mycket högt värde, exempelvis fågelrika våtmarker och marker med en unik flora. Att dessa finns bevarade idag kan i stor utsträckning sägas vara ett resultat från naturparken. Strax utanför parkområdet ligger de relativt stora städerna Metz och Nancy.

Besöket i Naturparken *Lorraine* omfattade programpunkterna: 1. Besök vid parkens kontor för information om organisation, verksamhet och budget. 2. Information från Conservatoire de Sites Lorrains. 3. Besök hos en lantbrukare.

Av informationen från naturparkens kontor framgår att nästan 200 kommuner helt eller delvis ingår i parkens område. Ledningsgruppen består av valda ombud från området, representanter från kommungrupper och städerna Metz och Nancy samt representanter från näringslivet. Representanter från regionala myndigheters olika fackområden ingår i ledningsgruppen som rådgivande medlemmar.

Under 1997 hade man en driftsbudget på c:a 5,5 miljoner Francs. Personalkostnaderna utgör omkring 63% av driftsbudgeten.

Huvuddelen av driftsmedlen (78%) kom från regionen *Lorraine*. Från miljöministeriet kom 600 000 Francs (11%)

Resten kom från kommunerna och från intäkter inom parken.

Det finns även en investeringsbudget enligt överenskommelse i den gemensamt undertecknade programplanen. Till detta kommer olika projektanslag som kan beviljas av EU eller olika ministerier eller näringslivets organisationer.

Förutom att skydda objekt av högt natur- och kulturvärde arbetar man numera med program för jordbruket och turismen. Man arbetar också med information riktad till skolklasser och allmänheten. Naturparken har ett kontinuerligt samarbete med universiteten och högskolorna i de angränsande städerna. Man organiserar praktik- och examensarbeten. Tack vare det samarbetet har man nu ett mycket bra kartmaterial över parken att använda vid planering av olika åtgärder och vid informationsmöten ute i kommunerna.

Conservatoire des Sites Lorrains är en organisation (NGO) som arbetar med skydd, underhåll och information kring värdefulla natur- och kulturobjekt. Organisationen ansvarar för vissa objekt inom Naturparken.

Vi besökte en stor damm som man restaurerat. I dammen odlas karp för konsumtion. Anläggningen är arbetsplats för handikappade som dels sköter odlingen dels vidareförädlar fisken.

I Lorraine har man inga stora problem med förbuskning. Här är huvudproblemet att mer och mer mark omvandlas till åker och att häckar och trädridåer röjs undan för att skapa ännu större fält. Ett annat projekt som organisationen driver handlar därför om bevarandet av värdefulla betesmarken. Inom parken finns ett par områden med kalkrik jordar och där har den icke uppodlade ängsmarken en sällsynt flora, bland annat orkidéer. På dessa marker - i de fall de är svårbrukade sluttningar - organiserar man betesdrift för att bevara dem öppna. I andra fall behöver man vidta liknande åtgärder för att förhindra att markerna omvandlas till åker, vilket ligger nära till hands på grund av att nuvarande regler för arealersättningar från EU lockar till att överföra betesmark till åker.

Lantbrukarfamiljen som vi fick besöka deltar aktivt i jordbruksinriktade projekt som Naturparken driver. Gården är inriktad på mjölkproduktion, (c:a 80 kor) och i stort sett all åker går åt till grovfoderproduktion. Familjen är intresserad av miljöfrågor och därför kändes det både naturligt och angeläget att delta i projekt som bedrivs inom parken. Gården är en besöksgård och tar emot skolklasser för att informera barn och ungdomar om hur jordbruk bedrivs idag. Ett annat projekt handlar om stallgödsel och miljö; för att förebygga att vattnet förorenas och för att få så bra kretslopp som möjligt inom gården. Familjen betonade att det handlar inte enbart om produktion, en vacker omgivning är också mycket betydelsefull. En åtgärd som genomförts var att återplantera buskar och träd där det var möjligt för att få variation i landskapet.

<http://www.parcs-naturels-regionaux.tm.fr/lesparcs/lorra.html>

Deltagare i studieresan: Hilding Norrby, Iris Ronqvist, Eleonor Johansson, Ala, Gunnar Bendelin, Sune Ronqvist och Bengt Sjöholm, LRF-riksförbundet.

Motion till kommunfullmäktige.

Regionala naturparker.

Att tilldela ett geografiskt område status av *Regional naturpark* är ett etablerat sätt i mellaneuropa att värna ett områdes särart som intressant kulturlandskap. I en *Regional naturpark* inriktas krafter på att stärka områdets dragningskraft på såväl turism som på bofast inflyttning. De verksamma inom området samverkar för att lyfta fram näringsliv, natur och kultur för att på ett varsamt sätt få ekonomisk avkastning i ett miljömässigt uthålligt samhälle. Myndigheter och boende inom området samverkar för att utveckla regionens näringsliv och överlevnadsförmåga med varsamhet och med hänsyn till viktiga naturvärden.

Status av *Regional naturpark* ska upplevas som positiv och inte något som innebär ytterligare restriktioner. Beteckningen *Regional naturpark* blir istället en kvalitetsstämpel på det geografiska området och en viljeinriktning i att skydda och arbeta för en levande landsbygd.

Inom EU är regionala naturparker ett viktigt instrument, vilket kan förstås av att EU's regionkommitté har beslutat begära att kommissionen ska underlätta inrättandet av nätverk mellan de skyddade områdena. Det skall också sammanställas en rapport om hur det femte miljöprogrammet tillämpas och man begär också att ett utbildningsprogram ska inrättas för politiker och förvaltningar inom de skyddade områdena. Regionkommittén framhåller att de regionala naturparkerna är en bra modell för ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling i områden som innehåller höga natur- och kulturvärden.

För Gotland är *Regional naturpark* ytterligare en möjlighet att medvetet och strategiskt arbeta för att med hjälp av natur och kultur ge möjlighet till ökade utkomstmöjligheter för den gotländska landsbygdens befolkning

Med hänvisning till ovanstående föreslås fullmäktige besluta ge kommunstyrelsen i uppdrag

- Att upprätta en plan för inrättande av regionala naturparker på Gotland
- Att tillsammans med redan etablerade krafter ta initiativ och underlätta för att det bildas regionala naturparker på Gotland.

Gotland 2000-11-27

Lilian Virgin (s)

Per-Åke Ekelöf (s)

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 10

Feministiskt självförsvar i gymnasieskolan
(Motion)

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 06-14, § 194
- Motion 2000-11-27
- Barn- och utbildningsnämnden 2001 03 28, § 30

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 194

Au § 170

Motion. Feministiskt självförsvar i gymnasieskolan

KS 2000/0770-60

- Motion. 2000 11 27

- Barn- och utbildningsnämnden 2001 03 28, § 30

Jenny Andersson och Elias Özyurt-Eldenblom (v) har i motion yrkat att alla tjejer i gymnasieskolan till läsåret 2001-2002 ska erbjudas kurser i feministiskt självförsvar, förslagsvis i ämnet Livskunskap, vid kommunens gymnasieskolor.

Barn- och utbildningsnämnden har i yttrande redogjort för planerna på att införa ämnet Livskunskap som ett obligatorium för alla elever i årskurs 1, dock tidigast fr.o.m. hösten 2002. Nämnden redogör för hur ämnet Livskunskap skulle utformas och hur motionärernas förslag delvis skulle omfattas av kursen.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Motionen anses besvarad med hänvisning till barn- och utbildningsnämndens yttrande.

Motion till Gotlands Kommunfullmäktige

Feministiskt självförsvar i gymnasieskolan

I vårt samhälle är kvinnor och män inte jämställda. Män har mer makt än kvinnor och män överordnas kvinnor. Makt kan missbrukas och vi ser idag att kvinnor utsätts för både psykiskt och fysiskt våld ifrån män. Det är i synnerhet de unga kvinnorna som drabbas. Många unga tjejers vardag är fylld av rädsla och oro för att utsättas för övergrepp.

Unga tjejer utsätts för sexuella trakasserier. De utsätts för att kallas för alla möjliga nedsättande omdömen på grund av att de tillhör det kvinnliga könet. Även ovälkomna fysiska närmanden är vanliga. Många av dessa trakasserier sker från jämnåriga killar i skolan. BRIS har rapporterat om att telefonsamtalen till dem gällande sexuella ofredanden har ökat dramatiskt.

Under senare år har vi också kunnat se ett antal mycket uppmärksammade våldtäkter.

Vi ser inte en potentiell förtryckare eller våldtäktsman i varje enskild kille eller man. Tvärtom har många killar och män en positiv inställning till jämställdhet och inte så få av dem är feminister. Deras stöd är ovärderligt när det gäller att få andra killar att ändra sin inställning och sitt beteende. Deras stöd behövs också till alla tjejer och vuxna kvinnor som vill hävda sin rätt att inte bli kränkta.

Mot denna bakgrund ser vi att det finns stora behov av att stärka unga tjejer i sin vardag. Ett steg i den riktningen är att i gymnasieskolan erbjuda alla tjejer utbildning i feministiskt självförsvar.

Feministiskt självförsvar *handlar om psykiskt och fysiskt självförsvar, inte om att slåss!*

Unga tjejer ska veta att de har rätt till sin egen kropp och att de inte ska tolerera kränkningar. De skall få kunskap om vilka rättigheter de egentligen har. Det gäller att undvika att hamna i en farlig situation och om dom väl hamnar där att kunna ta sig ur den.

På Gotland finns nu planer på att introducera ett nytt ämne – Livskunskap -i gymnasieskolorna. Inom det kunskapsområdet kan man förstärka de unga tjejernas ställning. I kursen Livskunskap skulle det vara konsekvent att också erbjuda alla tjejer utbildning i feministiskt självförsvar.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi att

Kommunfullmäktige beslutar att ge Barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att till läsåret 2001-2002 erbjuda alla tjejer kurser i Feministiskt självförsvar förslagsvis i ämnet Livskunskap vid kommunens gymnasieskolor.

Visby 2000-11-27

Jenny Andersson (v)

Elias Özyurt-Eldenblom (v)

2001-03-28

BUN § 30

Kurs i feministiskt självförsvar, remiss

Dnr 2001/161-64

Fullmäktigeledamöterna Jenny Andersson och Elias Özyurt-Eldenblom (v) har i en motion bl a påtalat att unga tjejer allt oftare utsätts för olika slags trakasserier och dessa ofta kommer från jämnåriga killar i skolan. Motionärerna anser mot denna bakgrund att det finns stora behov av att stärka unga tjejer i sin vardag, vilket skulle kunna ske genom utbildning i *Feministiskt självförsvar*. Denna typ av utbildning, som inte handlar om att slåss, utan om psykiskt och fysiskt självförsvar, syftar till att undvika att hamna i en farlig situation och att - om man hamnar där - kunna ta sig ur den. Utbildningen föreslås ske inom ramen för ett nytt ämne som f n planeras inom gymnasieskolan - *Livskunskap*. Motionärerna yrkar i motionen att kommunfullmäktige ger BUN i uppdrag att till läsåret 2001-2002 erbjuda alla tjejer kurser i *Feministiskt självförsvar*

Kommunstyrelsen har berett barn- och utbildningsnämnden i Gotlands kommun möjlighet att yttra sig över motionen. Yttrande skall vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2001-04-01.

Gymnasiechef Alf Nilsson hade upprättat förslag till yttrande.

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. [Gymnasiechefens yttrande antas som BUNs svar på remissen.](#)
2. BUN föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad med hänvisning till ovanstående remissvar.

2001-03-28

Barn- och utbildnings
förvaltningen

Kommunstyrelsen

Kurs i feministiskt självförsvar, remiss

Dnr 2001/161-64

Fullmäktigeledamöterna Jenny Andersson och Elias Özyurt-Eldenblom (v) har i en motion bl a påtalat att unga tjejer allt oftare utsätts för olika slags trakasserier och att dessa ofta kommer från jämnåriga killar i skolan. Motionärerna ser mot denna bakgrund att det finns stora behov av att stärka unga tjejer i sin vardag, vilket skulle kunna ske genom utbildning i *Feministiskt självförsvar*. Motionärerna yrkar i motionen att kommunfullmäktige ger BUN i uppdrag att till läsåret 2001-2002 erbjuda alla tjejer kurser i *Feministiskt självförsvar*.

Kommunstyrelsen har berett Barn- och utbildningsnämnden i Gotlands kommun möjlighet att yttra sig över motionen. Yttrande skall vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2001-04-01.

Barn- och utbildningsnämnden vill understryka att man delar motionärernas syn på att alla former av sexuella trakasserier och förtryck mot unga kvinnor måste bekämpas. Skolan får under inga omständigheter acceptera att unga kvinnor utsätts för vare sig fysiska eller psykiska kränkningar, och när sådant förekommer måste skolan markera och vidta åtgärder. Alla som arbetar i skolan har ett ansvar för att markera mot övertramp och för att frågorna om jämställdhet och ett respektfullt bemötande mellan könen diskuteras.

Enligt BUNs synsätt finns det emellertid risk att begreppet *självförsvar* ger fel signal. Skolans grundläggande uppgift måste vara att *förhindra att det uppstår trakasserier och kränkningar*, genom att utbilda ungdomar till respekt för andra människor. Basen för skolans arbete med dessa frågor måste vara attitydpåverkan inom ramen för den gemensamma värdegrunden. Med detta perspektiv är *feministiskt självförsvar* en avgränsning av detta generella uppdrag.

Motionärerna föreslår att feministiskt självförsvar erbjuds inom ämnet *Livskunskap*. Vid Sävemeenheten har förts en diskussion om att införa detta ämne (50 p, lokal kurs) som ett obligatorium för alla elever i årskurs 1. En sådan kurs, som tidigast kan starta hösten 2002, kommer självklart att innehålla avsnitt som behandlar unga flickors rättigheter, jämställdhetsfrågor och unga mäns värderingar. Tonvikten kommer dock att ligga på attityder, medan den rent fysiska träningen i att bemöta våldssituationer troligen även fortsättningsvis kommer att ske efter individuellt intresse under fritid.

Med hänvisning till ovanstående tillstyrks motionen såtillvida att ämnet *Livskunskap*, med starka inslag av diskussioner om den gemensamma värdegrunden i skolan, bör anordnas inom gymnasieskolan. Ämnet kommer naturligtvis att medföra vissa extra kostnader. Enligt BUNs mening bör ämnets kursmoment emellertid utformas flexibla än vad motionärerna föreslagit och diskuteras utifrån både ett samhällsperspektiv och ett genusperspektiv.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut: Motionen anses besvarad med denna skrivelse.

Eva Nypelius
Ordf

Lars Danielson
Barn- och utbildningschef

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 11

Bättre framkomlighet på Adelsgatan (*Motion*)

Innehåll

- Kommunstyrelsens förslag 2001 06 14, § 191
- Motion 2001 02 19
- Tekniska nämnden 2001 04 25, § 84 och § 83

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 191

Au § 167

Motion. Bättre framkomlighet på Adelsgatan i Visby

KS 2001/0131-31

- Motion 2001 02 19

- Tekniska nämnden 2001 04 25, § 84

Barbro Ronsten (c) har i motion yrkat att en utredning snarast ska genomföras om kostnader och möjligheter för att göra världsarvsstaden Visby ännu attraktivare genom att förbättra Adelsgatans framkomlighet.

Tekniska nämnden har i yttrande hänvisat till att de i motionen föreslagna åtgärderna utreds inom pågående LODIS-projekt.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Motionen anses besvarad med hänvisning till att de föreslagna åtgärderna utreds inom pågående LODIS-projekt.

Motion

Till Kommunfullmäktige i Gotlands kommun

Under åren har stora satsningar gjorts på Strövet och Adelsgatan. Dock föreligger fortfarande ett problem. Det är inte handikapp och barnvagnsvänligt att beträda Adelsgatan, den smala gatan med en rad parkerade bilar och smal trottoar utgör ett hinder för rullande små fordon.

Detta går att lösa på flera sätt, antingen genom att gatan har parkeringsförbud eller att plana ut trottoaren.

Det allra bästa vore om Adelsgatan blev fordonsfri gånggata året runt då kan barnvagnar och rullstolar få plats.

Jag yrkar

- att snarast utreda kostnader och möjligheter att göra världsarvstaden Visby ännu attraktivare genom att förbättra Adelsgatans framkomlighet

Visby den 19 februari 2001

Barbro Ronsten
Centerpartiet

Tekniska nämnden

2001 04 25

Dnr TN 2001/0295 31

TN § 84 Motion ang Adelsgatan i Visby

Tekniska förvaltningen 2001 03 21
Au § 62

Barbro Ronsten, centerpartiet, yrkar i en motion till fullmäktige följande:

”Att snarast utreda kostnader och möjligheter att göra världsarvsstaden Visby ännu attraktivare genom att förbättra Adelsgatans framkomlighet.”

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska nämnden att meddela kommunfullmäktige:

I motionen föreslagna åtgärder utreds inom pågående LODIS-projekt.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden för beslut i kommunstyrelsen/ kommunfullmäktige

- I motionen föreslagna åtgärder utreds inom pågående LODIS-projektet.

_____

Tekniska nämndens beslut

- Enligt arbetsutskottets förslag.

_____

Protokollsutdrag:
TF gatu- och markavd
Kommunstyrelsen

Justerare

Utdragsbestyrkare

Tekniska nämnden

2001 04 25

Dnr TN 2001/0333 31

**TN § 83 Upprustning av gatustråket Södertorg-Adelsgatan,
Waller's plats – övre Hästgatan**Tekniska förvaltningen 2001 03 20
Au § 61

Kommunstyrelsen beslutade den 19 juni 1997 att kommunen skulle delta i EU-projektet "Local distinctiveness strategies to promote economic competitiveness"-LODIS. Projektet syftar till att utnyttja den lokala särarten som katalysator i utvecklingen av den lokala ekonomin och avser i första hand världsarvsstaden Visby.

Huvudman för projektet är stadsarkitektkontoret. Arbetet har nu kommit så långt att det skall vidtas fysiska åtgärder omfattande iordningställande av Adelsgatan och det arbetet skall genomföras med tekniska nämnden och tekniska förvaltningen som huvudman.

Tekniska förvaltningen har avgett yttrande i ärendet.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

- Att ge tekniska förvaltningen i uppdrag att projektera och genomföra LODIS-projektet samt redovisa projektresultatet till tekniska nämnden.
- Att anvisade medel i budget i första hand nyttjas till justering och iordningställande av vägbanan.
- Att frågan om fastighetsägarnas deltagande i finansiering av iordningställande av Adelsgatan skall utredas.

Tekniska nämndens beslut

- Att ge tekniska förvaltningen i uppdrag att projektera och genomföra LODIS-projektet samt redovisa projektresultatet till tekniska nämnden.
- Att anvisade medel i budget i första hand nyttjas till justering och iordningställande av vägbanan.
- Att fastighetsägarnas deltagande i finansiering av iordningställande av Adelsgatan skall fastställas.

_____
Protokollsutdrag:
TF gatu- och markavd
KS
Lodisprojektet

Justerare

Utdragsbestyrkare

Tekniska förvaltningen

Göran Lindström

Tekniska nämnden
i Gotlands kommun

Upprustning av gatustråket Södertorg-Adelsgatan-Wallérs plats-övre Hästgatan

Kommunstyrelsen beslutade den 19 juni 1997 att kommunen skulle delta i EU-projektet "Local distinctiveness strategies to promote economic competitiveness"-LODIS. Projektet syftar till att utnyttja den lokala särarten som katalysator i utvecklingen av den lokala ekonomin och avser i första hand världsarvsstaden Visby.

Huvudman för projektet är Stadsarkitektkontoret. Arbetet har nu kommit så långt att det skall vidtas fysiska åtgärder omfattande iordningställande av Adelsgatan och det arbetet skall genomföras med tekniska nämnden och tekniska förvaltningen som huvudman.

Lodisprojektet hemställer därför i skrivelse till tekniska nämnden följande:

"att tekniska nämnden beslutar att uppdra åt tekniska förvaltningen att genomföra en upprustning av rubricerat gatustråk och att arbetet skall ske mot bakgrund av ett program som utarbetats bl.a. i samråd med fastighetsägare, Lodis-projektet och Strövet-organisationen. Med tanke på att LODIS-projektet är tidsbegränsat är det önskvärt att arbetena kunde igångsättas omedelbart efter turistsäsongen 2001. Vi vill även föreslå att en projektgrupp tillsätts med representanter från bl.a. ovanstående".

Tekniska förvaltningens yttrande

I årets budget finns medel upptaget med brutto 980 000:- kr och en inkomst i form av EU-medel på 490 000:-.

Vid ombyggnaden av Österväg har grundidén varit att fastighetsägarna skall ta sin del av kostnaden 50%. Motivet till detta har varit att kommunen står för erforderlig infrastruktur, gatubyggnaden, och fastighetsägarna för "överkostnaden". Med detta menas kostnaden för att göra gatan attraktiv och utrusta den för sådant som inte har med trafiken att göra.

Iordningställandet av Adelsgatan är inte påkallat av trafiken mm, det handlar om att göra den attraktiv för affärsmän och fastighetsägare. Av det skälet borde därför samma principer gälla för Adelsgatan som för Österväg. Samråd med fastighetsägare i det hänseendet har inte skett. I skrivelsen från LODIS-projektet anges att den frågan bör utredas vidare.

Utredning angående fastighetsägarnas deltagande i kostnaderna för projektet bör enligt vår uppfattning ingå som en del av LODIS-projektet. Tekniska förvaltningen skall då delta i arbetet och ansvara för avtal, kostnadsberäkningar mm.

Med vetskap om vilken tid ett sådant arbete tar vågar vi påstå att det knappast kan finnas överenskommelser, med fastighetsägarna att ta del av kostnaderna, till omedelbart efter turistsäsongen. För att kunna komma igång med arbetena och komma i åtnjutande av EU-bidraget föreslår vi därför att budgeterade medel i huvudsak utnyttjas till iordningställande av vägbanan. Resterande kostnader för möblering av gatan föreslår vi skall fördelas lika mellan kommunen och fastighetsägarna.

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska nämnden besluta:

- Ge tekniska förvaltningen i uppdrag att genomföra upprustning av Adelsgatan, inom budgeterad ram och enligt intentionerna i LODIS-projektet.
- I budgeten anvisade medel skall i första hand nyttjas till justering, iordningställande av vägbanan.
- Frågan om fastighetsägarnas deltagande i finansiering av iordningställande av Adelsgatan skall utredas.

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN

Karl-Gustaf Roos
Tekn dir

Göran Lindström
Avd chef

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 12

Kioskrörelse vid Busstationen i Visby
(Motion)

Innehåll

- Kommunstyrelsens förslag 2001 08 23, § 217
- Motion 2001 02 19
- Tekniska nämnden 2001 05 23, § 94

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 217

Au § 191

Motion. Kioskrörelse vid busstationen i Visby

KS 2001/0134-10

- Motion 2001-02-19

- Tekniska nämnden 2001-05-23, § 94

Lena Palmborg-Karlsson (s) har i motion föreslagit att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att undersöka om det kan etableras en kiosk vid busstationen i Visby.

Tekniska nämnden har föreslagit att motionen ska anses besvarad med dess yttrande, vari konstateras att tekniska nämnden har en positiv inställning till dylik etablering men inte en kommunal rörelse.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Motionen anses besvarad med tekniska nämndens yttrande.

Motion till kommunfullmäktige.

Enligt uppgift så passerar ca 4000 resenärer per dygn busstationen i Visby. För resenärernas trevnad finns det inte möjlighet att köpa tidning, dryck, frukt det vill säga det vanliga kiosksortiment som resande brukar ha tillgång till. Merparten av de resande skulle uppskatta sådan service.

Jag föreslår fullmäktige besluta ge kommunstyrelsen i uppdrag

Att undersöka möjligheterna att etablera en rörelse vid busstationen i Visby som tillgodoser motionens syfte

Gammelgarn i februari 2001

Lena Palmborg-Karlsson

TN § 94 Motion ang möjligheten att etablera en kioskrörelse vid busstationen i Visby

Tekniska förvaltningen 2001-04-24

Lena Palmberg-Karlsson har överlämnat motion angående etablering av kioskrörelse vid Visby busstation där bussresenärerna skulle kunna ha möjligheter att köpa tidningar, dryck, frukt d.v.s. det vanligaste kiosksortimentet.

Vid ett flertal tillfällen har förfrågningar kommit om möjligheten att få etablera kioskrörelse vid busstationsområdet. Gotlands kommun har ställt sig positiv till dessa förfrågningar.

För tekniska förvaltningen är det inte aktuellt att driva rörelse i egen regi, men kommer fortsättningsvis att ställa sig positiva till förfrågningar om etableringar av kioskrörelse vid busstationsområdet.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

- Att föreslå kommunstyrelsen att med ovanstående redogörelse anse motionen besvarad.

_____

Tekniska nämndens beslut

- Enligt arbetsutskottets förslag.

_____

Protokollsutdrag:
TF kollektivtrafikavd.
Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 13

Motioner under beredning

Innehåll

- Kommunstyrelsens förslag 2001 08 23, § 220

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

2001 08 23
2001 08 14

Ks § 220

Au § 196

Motioner under beredning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska förteckning över motioner under beredning redovisas två gånger per år.

Motionär/Motion	Dnr	Åtgärder
<i>Lena Celion (m)</i> Inrättande av socialt pris.	1999/775 1999 04 19	KS
<i>Eva Gahnström (c)</i> Samverkan med sockenutvecklingsgrupperna	1999/1904 1999 11 22	KS
<i>Eva Gahnström (c)</i> Utgivning av "SockenKontakten"	KS2000/104 2000 02 14	KS
<i>Wera Svensson</i> Barnbibliotek i Tjelvarskolan	KS 2000/0765 2000 11 27	KFN och BUN År. KS § 192/01
<i>Lena Palmborg-Karlsson (s)</i> IT- och ekonomilaboratorium	KS 2000/0768 2000 11 27	KS
<i>Jörgen Strömberg (m)</i> Inskränkningar i det kommunala självbestämmande	KS 2000/0842 2000 12 18	KS
<i>Bror Lindahl (fp)</i> Bibehållande av koloniområdet vid Gustavsvik (Talludden)	KS 2001/0132 2001 02 19	AU
<i>Jan Lundgren (s)</i> Utredning om arbetsmarknaden på norra Gotland	KS 2001/0133 2001 02 19	KS
<i>Christer Engelhardt (s) och Bodil Rosengren (v)</i> Höjning av barnnorm inom socialbidragsnormen	KS 2001/0135 2001 02 19	AU
<i>Lilian Virgin (s) och Tommy Gardell (s)</i> Serviceboende för äldre i Västerhejde	KS 2001/0194 2001 03 26	VVN
<i>Lena Palmborg-Karlsson (s)</i> Ansvar för renhållning vid stränder	KS 2001/0195 2001 03 26	AU
<i>Anna Andersson (c) och Mikael Carlsson (c)</i> Studieresor till Visby för skolungdom	KS 2001/0197 2001 03 26	AU
<i>Lilian Virgin m.fl. (s)</i> Utredning av teknik- och naturvetenskapscentra på Gotland	KS 2001/0198 2001 03 26	AU
<i>Björn Fransson (mp)</i> Temasammanträde om samhällsresurserna till arbetslösa m fl	KS 2001/0196 2001 03 26	KF:s förnyelse- grupp
<i>Per Österlund (m)</i> Klintehamns hamn	KS 2001/0247 2001 04 26	TN
<i>Harriet Lihnell (mp)</i> Planering för bostadsbyggande i Gustavsviksområdet	KS 2001/0249 2001 04 26	AU
<i>Solveig Artsman (m)</i> Åtgärder för att öka möjligheterna att välja skola	KS 2001/0346 2001 06 11	BUN
<i>Gunilla Segerlund (gp)</i> Utlokalisering av utbildning till Fårösund	KS 2001/0347 2001 06 11	BUN
<i>Yngve Andersson m.fl. (kd)</i> Utredning om gratis kollektivtrafik m.m.	KS 2001/0348 2001 06 11	TN
<i>Wera Svensson (s)</i> Stängning av del av Kung Magnusväg i Visby	KS 2001/0349 2001 06 11	TN
<i>Lena Palmborg-Karlsson (s)</i> Mastkran i Visby hamn	KS 2001/0350 2001 06 11	TN

Kommunstyrelsens beslut

- Den upprättade förteckningen överlämnas till kommunfullmäktige.

Fyllnadsval

Innehåll

- a) Ny ledamot i byggnadsnämnden t o m utgången av år 2002 (*efter avlidne Folke Hallbåter, c*)
- b) *John Alvarssons, m*, avsägelse 2001-06-21 från uppdraget som ersättare i miljö- och hälsoskyddsnämnden. Mandatperiod: T o m utgången av år 2002
- c-f) Ny ledamot i folkhögskolestyrelsen till utgången av år 2002, ny ersättare i styrelsen för AB Gotlandshem för år 2001/2002, ny ledamot i styrelsen för Kulturhuset Borgen Ek. Förening för år 2001/2002 samt ny ledamot i Gotlands Skarpskytte- och Jägargille t o m utgången av år 2002 (*efter avlidne Henning Bogren*)
- g) *Ulf Erikssons, kd*, avsägelse från uppdraget som nämndeman i länsrätten, övriga mål. Mandatperiod: T o m utgången av år 2002.

Avsägelse

John Alvarsson
Endre Prästgård
621 77 Visby
0498-261556
0706-643181
john@alvarsson.com

21 juni 2001

Ledningskontoret, Gotlands Kommun
Klosterplan 2
621 45 Visby

Skriver till er med anledning av att jag anhåller att få bli entledigad från mitt uppdrag som ersättare för Moderata Samlingspartiet i Miljö- och hälsoskyddsnämnden från och med 2001-08-13.

Anledningen av mitt äskande om entledigande är att jag på grund av studier och arbete i Västervik lämnar Gotland och därmed kommunalpolitiken i Gotlands kommun.

Med vänlig hälsning
John Alvarsson
Moderata Samlingspartiet
Ersättare, Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ulf Eriksson
01-08-07
Avsägelse av förtroendeuppdrag

Då jag 2001-08-13 påbörjar ett nytt jobb inom Västermanlands läns landsting med placering som verksamhetschef inom psykiatrin i Köping ber jag att få avsäga mig alla förtroendeuppdrag som jag haft som tillfällig gäst inom Kd Gotland.

Vänl hälsn
Ulf Eriksson

Interpellationer

Innehåll

- *Gerty Holmstedts, s*, interpellation till kommunstyrelsens ordförande om omställningsarbetet i Fårösund
- *Ulla Hammarhjelm, m*, interpellation till ordförandena i Gotlands norra vårdnämnd, Visby vårdnämnd samt Gotlands södra vårdnämnd om FRIKOM-projektet
- *Lena Palmborg-Karlssons, s*, interpellation till kommunstyrelsens ordförande om minskning av antalet deltidstjänster
- *Mona Magnussons, s*, interpellation till barn- och utbildningsnämndens ordförande om behovet av barnomsorg i Visby

INTERPELLATIONER

Kommunfullmäktige 2001-09-10

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande.

Vid fullmäktiges marssammanträde blev det tydligt att den så kallade omställnings- gruppen anser att kommunen varit alltför passiv när det gäller att åstadkomma nya arbetstillfällen i samband med försvarets neddragningar.

Det argumenterades starkt för att Gotland behöver en konkret vision för framtiden. En vision som kan ligga till grund för omställningsarbetet, vilket i grund och botten berör hela Gotland. I andra kommuner som råkat ut för stora omställningar som exempelvis Söderhamn, Ronneby och Karlshamn har kommunledningarna arbetat mycket målmedvetet, satsat och nått konkreta resultat.

Vad har kommunledningen gjort för att konkretisera det visionsarbete som förekommit beträffande främst Fårösund?

Vilka utflyttningar av kommunala arbetstillfällen kommer att ske till Fårösund i syfte att stärka arbetsmarknaden på norra Gotland?

Visby 010605
Gerty Holmstedt (s)

Moderata Samlingspartiet
GOTLAND

Interpellation
2001-06-11

Ordförandena i Gotlands norra vårdnämnd, Gotlands södra vårdnämnd och Visby vårdnämnd

Anhörigstödet

Under senare år har anhörigas/närståendes behov av anhörigstöd alltmer påtalats. Så har bl a skett i den nationella handlingsplanen för äldrepolitiken, som antogs av Riksdagen i juni 1999. Under tre år (1999-2001) har Regeringen avsatt 100 miljoner kr för "Anhörig 300" för att landets kommuner i samverkan med anhörig- och andra frivilligorganisationer skall utveckla stödet till anhöriga/närstående, som ger vård och omsorg till äldre, funktionshindrade eller långvarigt sjuka. Stimulansbidraget från Socialstyrelsen är grundat på det antal personer, som är 65 år eller äldre och är bosatta i kommunen. För Gotlands kommun motsvarar det 1,9 miljoner kr. Kommunstyrelsen antog i september 1999 en treårig handlingsplan för att utveckla och förbättra stödet till anhöriga/närstående. Den har tagits fram av representanter för äldreomsorgen och frivilligorganisationer i kommunen.

I april 1999 startade det s k FRIKOM-projektet – samverkan mellan frivilliga och Gotlands Kommun – med målet att förbättra livskvaliteten för äldre på Gotland. Projektet ville ge de äldre möjlighet att träffas och umgås samt stödja och stimulera deltagandet i varierande aktiviteter runt om i socknarna och i Visby. Kommunen har till samverkan bjudit in föreningar och organisationer, som ägnar sig åt frivilligt socialt arbete. Pensionärsorganisationer, församlingar, frikyrkor, Röda Korset och handi-kapporganisationer har varit representerade i centrala projektgruppen och i lokala arbetsgrupper.

Behovet av väntjänst- och besöksverksamhet är ju stor.

När nu det statliga stimulansbidraget från Socialstyrelsen upphör 2001 är mina frågor:

vilket resultat har FRIKOM-projektet givit?
hur kan det fortsatta arbetet och stödet till de anhöriga utvecklas vidare inom ramen för tilldelade medel inom Din vårdnämnd?

Ulla Hammarhjelm (m)

SOCIALDEMOKRATERNA GOTLAND

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande

I media har vi kunnat läsa att 20 miljoner skall sparas inom barn- och utbildningsförvaltningen genom återhållsamhet, avstå från att tillsätta vakanser samt skjuta fram sådant som inte är nödvändigt.

I dessa vaga besked om att skapa budgetbalans har kommunledningen också åtagit sig att minska antalet deltidstjänster, vilket kommer att kräva en hel del resurser. Denna ambition är vällovlig; kommunanställda kvinnor har rätt till helarbetsarbeten som tillåter dem att leva ett hyggligt liv på sin egen lön.

Hur hänger dessa dubbla budskap ihop? Vad gör kommunstyrelsens ordförande för att minska antalet deltidstjänster till förmån för heltidstjänster?

Visby 010605
Lena Palmborg-Karlsson

Interpellation till barn- och utbildningsnämndens ordförande

Inflyttningen till Visby gör att behovet av barnomsorg där blir större än väntas. Enligt prognoserna behövs 140 nya förskoleplatser i Visby under år 2002.

Nämnden har ett trångt budgetläge. Minus 20 miljoner är en realistisk bedömning.

Vad kommer de oundvikliga satsningarna på Visbyområdet att betyda för barnomsorgen utanför Visby?

Visby 010605
Mona Magnusson (s)

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 20

Sammanträdesplan 2002

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 08 23, § 227

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 227

Au § 203

Sammanträdesplan 2002

<i>Arbetsutskottet</i>	<i>Kommunstyrelsen</i>	<i>Kommunfullmäktige</i>
15 januari	24 januari	18 februari
5 februari		
12 februari	21 februari	18 mars
5 mars		
12 mars	26 mars	22 april
9 april	18 april	
29 april, 2-3 och 6 maj		
14 maj	23 maj	10 juni
4 juni	13 juni	19 augusti
13 augusti	22 augusti	
10 september	19 september	14 oktober
		4 november fm
30 sept, 1-2 och 4 oktober		
22 oktober	31 oktober	
	12 november	25 november
	4 november em.	
19 november	28 november	16 december
3 december	12 december	2003

Kommunstyrelsens beslut

- De föreslagna datumen fastställs för sammanträden under 2002 med reservation för ändringar framför allt vad avser omfattning av budgetberedningen.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- De föreslagna datumen fastställs för kommunfullmäktiges sammanträden 2002.

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001 09 10

Handlingar till
Ärende 23

Information

Innehåll

- b) Länsteatern på Gotland; verksamhetsberättelse för år 2000

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

VERSARVET

 Länsteatern på
Gotland

Verksamhetsberättelsen 2000.

Länsteatern på Gotland har genomfört sitt hittills mest framgångsrika verksamhetsår. Trots en fortsatt mycket bekymmersam ekonomi, som bl.a. innebar att teatern fick uppskjuta sitt musikalprojekt DITTE, har Länsteatern på Gotland en för svenskt teaterliv unik förankring i sin region. Sålunda spelades produktionen VERSARVET vid 66 föreställningar på över femtio platser på ön. Länsteatern har därmed en spridning av sina föreställningar som gör att ingen gotlänning har mer än en mil till en länsteaterföreställning oavsett var man bor på Gotland. På de flesta bygdegårdar där VERSARVET spelades var det också fullsatt vilket medförde att Länsteatern på Gotland med också de övriga produktionerna medräknade ökade sina publiksiffror jämfört med förra året med mer än 35 %.

Framgången med Versarvet kan i mycket tillskrivas författarna Allan Nilsson och Risto Leino samt kompositören Patrik Silvereke som presenterade en text och en musik som utmanade och stimulerade ensemblen att göra sitt yttersta. En inte ringa del i produktionens framgångar hade personalen vid bygdegårdarna som på ett hängivet sätt stöttade produktionen.

Samarbetet med Studieförbundet Vuxenskolan och Bygdegårdsdistriktet fortsatte. Teatern har här funnit en fungerande organisation för den uppsökande verksamheten.

Versarvet spelades även för Gotlands Gille i Göteborg och Eskilstuna och under sommaren med stor hjälp av Bursbor vid tre utomhusföreställningar på prästgården i Burs.

Hösten ägnades åt ett antal småproduktioner: TRE FNOSKIGA MÄNSKOR OCH EN FNOSKIG HUND, LIVSTYCKEN, ÄRVDA STRÄNGAR och SAMMA SMAK gavs som lunchteater och supéteater. DEN SVARTA KATTEN gavs med benäget bistånd av Fornsalen i det s.k. Tjärkokeriet i ringmuren. Under Visbydagen den 7 oktober gavs på samma plats DEN VITA HANDEN. Att presentera teater tillsammans med servering av mat visade sig vara ett lyckokast med mycket höga publiksiffror. Även vid föreställningen i Tjärkokeriet strömmade publiken till och samtliga föreställningar var fullbokade.

Barn och ungdomsteatern representerades av två framgångsrika pjäser från förra spelåret. OVERHEAD för högstadiet och NUSSEKUDDEN för lågstadiet som båda hade nypremiär under våren. Under hösten gavs den av ensemblen skrivna förskolepjäsen LÄS FÖR KATTEN som ingick i den riksomfattande läsrörelsekampanjen med samma namn.

Liksom tidigare år arrangerades ett antal gästspel både amatörföreställningar och professionella t.ex. Olof Buckards GALENSKAPENS FÖRFÖRELSE. Under våren anordnades i samarbete med danskonsulenten DANSENS DAG.

Som tidigare påpekats uppsköts storsatsningen med musikalen DITTE av ekonomiska skäl. Teatern har för detta projekt fått ett bidrag från Statens Kulturråd till kompositörsmedverkan och produktionsplanering har redan genomförts. För att kunna genomföra projektet ett år senare byttes projektet mot de ovan nämnda billigare småproduktionerna för att denna besparing skulle kunna ligga till grund för ett återupptagande av projektet hösten 2001. Allt tyder på att teatern nu kommer att ha råd att genomföra projektet.

Den finansieringsmodell som legat till grund för det statliga bidraget, inom ramen för försöksverksamheten med regionalt självstyre, har hindrat teaterns möjligheter att utvecklas och byggas färdig. För att inte ytterligare bromsa teaterns utveckling är det av största vikt att den s.k. kulturpåsen blir större och att mera statliga pengar tillförs verksamheten.

Det kan dock konstateras att teaterns ställning både på Gotland och i riket i övrigt är mycket stark. Teatern behandlas mycket väl i utredningar och hos massmedia. Teaterns förhållande till samarbetspartners, andra organisationer samt publik är mycket god. Den lilla fasta ensemblen lägger ner ett stort och uppoffrande arbete för teatern och stämningen i teaterhuset är unikt god. Detta sammantaget gör att man med tillförsikt kan se framtiden an och ha stora förhoppningar på Länsteaterns möjligheter att också i fortsättningen kunna presentera en angelägen, levande, roande och oroande teater för alla publikkategorier över hela Gotland.

Visby 01-03-12

Inger Harlevi
ordf

Lilian Virgin

Wiveka Schwartz

Ann-Christine Josefsson

Eva Pettersson

Egon Cederblad

Ulf Grönhagen

FÖRESTÄLLNINGSVERKSAMHETEN VID LÄNSTEATERN PÅ GOTLAND 2000

Versarvet

En nyskriven historia av Allan Nilsson och Risto Leino. Regi: Örjan Herlitz. Kompositör: Patrik Silvereke. Ljus: Ulf Grönhagen. Kostym och rekvisita: Mari Ljungström. Dekor: Bengt Hård. Producent: Eva Pettersson. Medverkande: Lena Bogegård, Lennart Bäck, Linda Yttergren, Evert Jansson, Bengt-Åke Rundqvist och Patrik Silvereke.

Urpremiär 25 februari 2000 i Eskelhems bygdegård. Spelperiod: 25 febr – 7 maj, 29 juni – 1 juli, 3 okt – 20 okt 2000.

68 föreställningar. Publik: 8.440.

Nussekudden

Förskole- och lågstadijepjäsa från 1999. Bearbetning och regi: Örjan Herlitz. Sångtexter och musik: Patrik Silvereke. Scenografi, kostym och rekvisita: Ulf Grönhagen, Mari Ljungström och Örjan Herlitz. Medverkande: Helena Jacobsson, Karin Westholm, Thomas Jankert, Moqi Trolin och Patrik Silvereke.

2 offentliga föreställningar 15 april 2000. Publik: 77.

Dansens dag

Gästspel "Dans för alla".

1 föreställning 29 april 2000. Publik: 110.

Overhead

Högstadijepjäsa av Magdalena Eshaya, Dag Hellström och Mikael Lindgren från 1999.

Bearbetning och regi: Simon Herlitz. Medverkande: Lena Bogegård, Lennart Bäck och Evert Jansson.

6 föreställningar i febr och maj 2000. Publik: 308.

Bullerbyn, Hujedamej och Mio min Mio

Gästspel av IOGT-NTO:s juniorförening 16-18 maj 2000 för förskola, låg- och mellanstadiet.

8 föreställningar. Publik: 644.

Ärvda strängar

Sångprogram byggt på Gustav Larssons poesi och Patrik Silverekes musik.

Medverkande: Lennart Bäck och Emma Lindström, sång; Patrik Silvereke, piano och Jan Sandborg, fiol. Spelades som scenlunch och kvällsföreställning under hösten 2000.

Nypremiär 12 september 2000.

7 föreställningar. Publik: 435.

Samma smak

En komedi med Evert Jansson och Bengt-Åke Rundqvist. Manus: Ulf Palmenfeldt.

Regi: Arnold Svensson. Scenlunch under hösten 2000.

3 föreställningar. Publik: 145.

Tre fnoskiga människor och en fnoskig hund

En komedi av C O Evers. Regi: Örjan Herlitz. Teknik och ljus: Ulf Grönhagen. Kostym och rekvisita: Mari Ljungström. Scenografi: Ulf Grönhagen och Mari Ljungström. Dekor: Bengt Hård. Medverkande: Lena Bogegård, Lennart Bäck, Karin Westholm och Tony Öst. Spelades som scenlunch och kvällsföreställning.

Premiär 20 september 2000.

20 föreställningar. Publik: 1.190.

Liv-stycken

En musikalisk resa för alla sinnen. Spelades som scenlunch och kvällsföreställningar under hösten 2000. Regi: Örjan Herlitz. Medverkande: Evert Jansson och Lena Bogegård, sång; Anders Alm, piano. Premiär 22 september 2000.

13 föreställningar. Publik: 741.

Den svarta katten

En rysare av Edgar Allan Poe. Musikdrama i regi av Örjan Herlitz. Musik: Patrik Silvereke och Kristian Tallroth. Ljus: Ulf Grönhagen. Spelades i Tjarkokeriet i Visby ringmur.

Medverkande: Lennart Bäck, Patrik Silvereke och Kristian Tallroth.

Premiär 27 september 2000.

12 föreställningar. Publik: 482.

Kommer hem och är snäll

Gästspel av David Oest från Teater- och Operahögskolan i Göteborg. Scenlunch i september. 2 föreställningar. Publik: 91.

Vita handen

Spökhistoria av John Nihlén. Karin Westholm läste och Kristian Tallroth spelade i Tjarkokeriet i oktober 2000.

2 föreställningar. Publik: 80.

Korgstolen

Gästspel av Bottarveteatern i oktober 2000. Skriven av David Ahlqvist.

2 föreställningar. Publik: 67.

Läs för katten

Förskole- och lågstadiepjäs skriven av Örjan Herlitz, Patrik Silvereke, Lena Bogegård, Lennart Bäck och Karin Westholm. Musik: Patrik Silvereke. Dekor och teknik: Ulf Grönhagen, Mari Ljungström och Bengt Hård. Kostym och rekvisita: Mari Ljungström.

Regi: Örjan Herlitz. Medverkande: Lena Bogegård, Lennart Bäck, Karin Westholm och Patrik Silvereke. Urpremiär 13 november 2000.

31 föreställningar. Publik 2.044.

Galenskapens förförelse

Gästspel av Olof Buckard i november 2000.

2 föreställningar. Publik: 90.

SAMMANSTÄLLNING FÖRESTÄLLNINGSVERKSAMHETEN 2000

1. EGNA FÖRESTÄLLNINGAR

	B o U		Vuxen	
	Förest	Publik	Förest	Publik
Versarvet			68	8 440
Nusseudden	2	77		
Overhead	6	308		
Ärvda strängar			7	435
Samma smak			3	145
Tre fnoskiga människor			20	1 190
Liv-stycken			13	741
Den svarta katten			12	482
Vita handen			2	80
Läs för katten	31	2 044		
SUMMA	39	2 429	125	11 513

2. GÄSTSPEL

	B o U		Vuxen	
	Förest	Publik	Förest	Publik
Dansens dag			1	110
Bullerbyn mm	8	644		
Kommer hem			2	91
Korgstolen			2	67
Galenskapens förförelse			2	90
SUMMA	8	644	7	358

TOTALT

179 föreställningar

14 944 publik

PERSONAL VID LÄNSTEATERN 2000

Fast anställda

Bogegård, Lena	skådespelare
Bäck, Lennart	skådespelare
Grönhagen, Ulf	teknisk chef
Herlitz, Örjan	teaterchef, regissör
Ljungström, Mari	tekniker, rekvisitör
Ström, Anita	kanslist

Korttidsanställda

Alm, Anders	musiker	dec
Herlitz, Simon	regissör	maj
Jacobsson, Helena	skådespelare	april
Jankert, Thomas	skådespelare	april
Jansson, Evert	skådespelare	jan-maj, juli-dec
Lindström, Emma	sångerska	sept, dec
Lindvall, Erling	musiker	juli
Oest, David	skådespelare	sept
Pettersson, Eva	producent	jan-april, aug-dec
Rundqvist, Bengt-Åke	skådespelare	jan-maj, juli, okt
Sandborg, Jan	musiker	sept, dec
Silvereke, Patrik	musiker	jan-maj, aug-dec
Tallroth, Kristian	musiker	aug-dec
Trolin, Moqi	skådespelare	april
Westholm, Karin	skådespelare	febr-maj, aug-dec
Yttergren, Linda	skådespelare	jan-maj, juli, okt
Öst, Tony	skådespelare	aug-okt, dec

Tillfälliga uppdrag

Herlitz, Elin	fotograf
Leino, Risto	författare
Nilsson, Allan	författare
Ohlsson, Lars-Erik	tekniker
Wahlström, Jonas	tekniker

RESULTATRÄKNING	000101-1231	990101-1231
Summa intäkter	5 421 127	4 831 950
Summa kostnader	-4 522 836	-5 051 662
Resultat före avskrivningar	898 291	-219 712
Avskrivningar	-49 974	-40 351
Resultat efter avskrivningar	848 317	-260 063
Finansiella intäkter	5 080	1 908
Finansiella kostnader	-3 817	-1 178
REDOVISAT RESULTAT	849 580	-259 333

BALANSRÄKNING	20001231	19991231
TILLGÅNGAR		
Omsättningstillgångar		
Kassa	3 976	271
Postgiro	263 523	66 732
Bankmedel	465 813	115 293
Kundfordringar	2 090	27 625
Interimsfordringar	0	3 408
Löneförskott	0	5 000
Skattekonto	0	744
Summa omsättningstillgångar	735 402	219 073
Anläggningstillgångar		
Maskiner	4 867	7 300
Inventarier	60 204	83 230
Fordon	1	1
Summa anläggningstillgångar	65 072	90 531
SUMMA TILLGÅNGAR	800 474	309 604
SKULDER OCH EGET KAPITAL		
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	-80 893	-28 354
Upplupna löner	-4 402	0
Interimsskulder	-6 250	-182 829
Upplupna sociala avgifter	-123 234	-98 270
Förutbetalda bidrag	-210 440	-465 000
Skatter	-123 778	-133 254
Summa skulder	-548 997	-907 707
Eget kapital		
Eget kapital	598 103	338 770
Årets resultat	-849 580	259 333
Summa eget kapital	-251 477	598 103
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	-800 474	-309 604

Konto 1210 Kundfordringar

001207	2044 Gotlands kommun	2.090	bet 010108
--------	----------------------	-------	------------

Konto 2110 Leverantörsskulder

001211	ver 647 STIM	2.516	bet 010109
001213	ver 659 SPV	19.103	bet 010112
001214	ver 660 Fribergs Färghall	602	bet 010112
001215	ver 661 Telia	395	bet 010112
001215	ver 662 Skyltpoolen	18.838	bet 010112
001220	ver 673 Bellalite	7.216	bet 010112
001220	ver 674 SöderEl	6.750	bet 010115
001222	ver 677 Karlströms Golv	8.980	bet 010109
001222	ver 690 Ljusidéer AB	3.706	bet 010122
001228	ver 681 Roxy Lighting	12.134	bet 010109
001229	ver 683 Järn AB Södertorg	297	bet 010125
001229	ver 684 Gotlands Mattuthyrning	196	bet 010112
001231	ver 685 Sv Shell	<u>160</u>	bet 010125
	Summa	80.893	

Konto 2310 Upplupna löner

001231	ver 670 Löner dec	4.402	bet 010125
--------	-------------------	-------	------------

Konto 2390 Interimsskulder

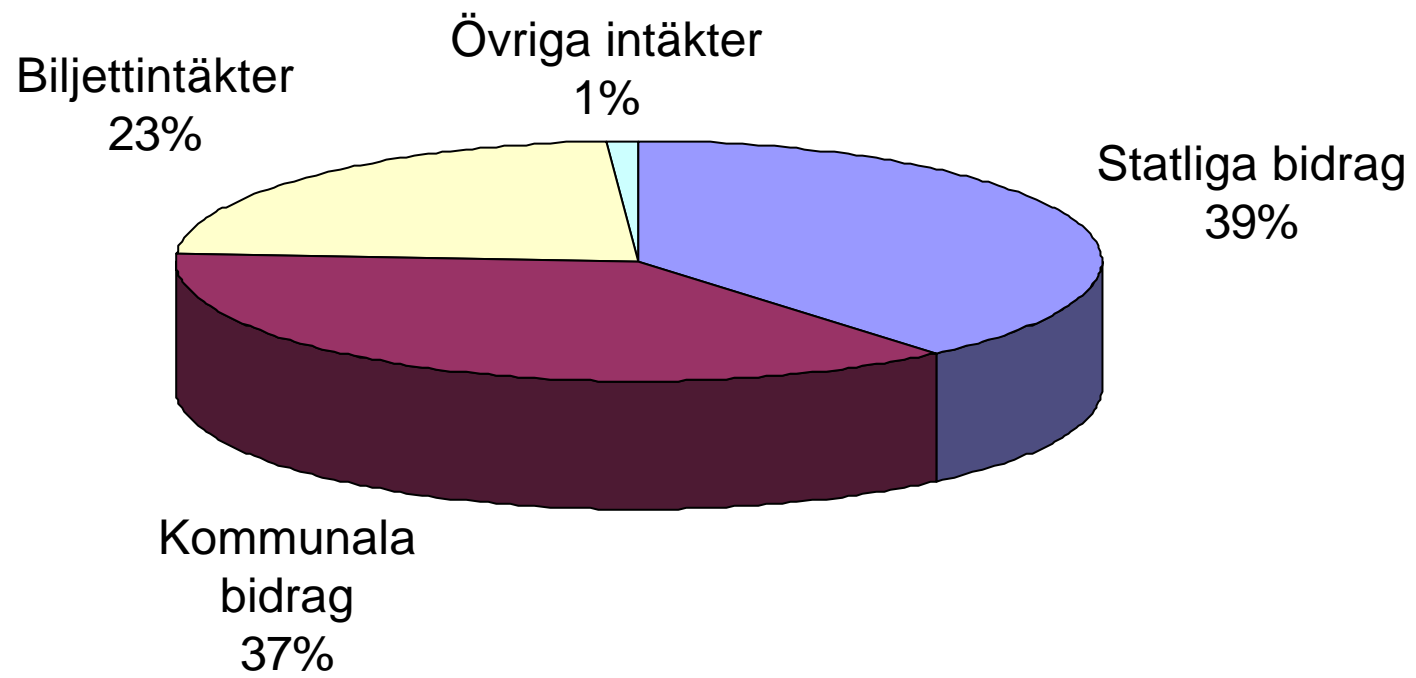
001231	ver 695 Revisionsarvode	6.250	bet 010412
--------	-------------------------	-------	------------

INVENTARIER 2000-12-31

Anskaffningsvärde maskiner	12.166
Ack avskrivning 20%-regeln	<u>-7.299</u>
Bokfört värde 00-12-31	4.867
Anskaffningsvärde inventarier	237.705
Ack avskrivning 20%-regeln	-177.501
Bokfört värde 00-12-31	60.204
Bokfört värde fordon	1
SUMMA ANL.TILLGÅNGAR	65.072

INTÄKTER

KOSTNADER

